

NÉPLAP

Ma:
hadifogolynévsor
és üzenetek

A MAGYAR KOMMUNISTA PART KELETMAGYARORSZAGI LAPJA

IV. ÉVFOLYAM, 169. SZÁM

VILÁG PROLETARJAI EGYESÜLJETEK I

1947. JULIUS 27., VASÁRNAP

Erről döntünk augusztus 31-én

Írta: Radó István

A magyar városok és községek utcáin megjelentek az első hivatalos választási felhívások. Akár közel két esztendővel ezelőtt, az összeíró bizottságok lajstromba veszik a szavazópolgárok millióit, hogy újból titkosan, általánosan és egyenlően véleményüket nyilvánítsák demokráciánk, — saját sorsuk felett.

Senki sem tagadja, hogy az 1945-ös választások igen nagy jelentőséggel bírtak, de mindenki érzi és tudja, hogy a most bekövetkezők még többről döntenek. Akkor arról volt szó, hogy megszüntessük törvényhozásunk és kormányzatunk ideiglenes jellegét és hogy a demokrácia szabad vállalásával a demokratikus népek sorába emelkedjünk.

Most nemcsak arról van szó, hogy az ideiglenesség még megmaradt nyomait is felszámoljuk, végleges közjogi állapotokat teremtsünk és hogy a magyar dolgozók minden megfontoltság nélkül, a demokrácia bárhonnan elhangzó jelszavaira leszavazzanak. Az elmúlt időszak megmutatta, hogy a demokrácia egyszerű vállalása nem elegendő: végre el kell döntenünk demokráciánk jellegét is.

Súlyos érvek, komoly tapasztalatok bizonyítják, hogy nálunk nem lehet más demokrácia, csak népi. A még teljességgel fel nem számolt összeesküvés tanúsodik arról, hogy Magyarországon a polgári demokrácia programja egyenlő a régi rend visszaállítására irányuló kísérletekkel. Mi ennek az oka? Elsősorban az, hogy nálunk nincs vezetőképes, demokratikus hagyományú, politikailag és kulturálisan művelt polgárság, amely bármiféle demokratikus színezetű rendszert alkothatna és irányíthatna. A nyugati demokráciáért lelkesedőkben a bukott, uralmi rend utáni vágyakozás lángol, ezért volt a polgári demokrácia élcsepata, a nyugattal jó kapcsolatban álló Nagy Ferencék programja nemcsak kommunistaellenes, hanem nagybirtokbarát is.

A polgári demokrácia zászlaja alatt szervezkedő ellenforradalom leleplezése, a dolgozó tömegek nagy tapasztalata után országunk megérett a népi demokráciára. Ezalatt azt értjük: *eljött az ideje annak, hogy a politikai hatalmat végre maguk a dolgozók, a munkások, parasztok, kisemberek és a nép kipróbált értelmiségi barátai gyakorolják; nyersanyag gazdálkodásunk és nagyipari termelésünk döntő része a közösség, a demokratikus állam kezén legyen s ennek és a politikai hatalom birtokában a termelést a dolgozó javára, életszínvonaluk gyors emelésére szervezzük meg.*

Augusztus 31-én erről, a demokrácia népi formájának megalkotásáról lesz szó. Az eddigi eredmények és a jelen tapasztalatai alapján nem kétséges a nép döntése. Nézzük meg azokat a realitásokat, amelyek a győzelem biztos reményét adják.

Póbjuk meg pontokba foglalni érveinket. 1. A jobboldal teljes politikai és erkölcsi csődje. Az elmúlt két esztendő lerántotta a leplet a demokratikus jelszavak mögött megbújó néppellenes valószínűleg a reakció igazi szándékairól. Ennek köszönhető az a tökéletes és hasznos zűrzavar, amiben iszaleg a jobboldal vergődik. 2. A

Kiszádpártban nagynehezen bekövetkezett demokratikus fordulat többé-kevésbé megszüntette a párt „reakciós gyűjtőmedence” jellegét. Azért csak többé-kevésbé, mert hiányokat e téren még bőven tapasztalhatunk. Hogy a szomszédba ne menjünk, példa rá Debrecen és Hajdú megye kiszádpárti szervezeteinek helyénmaradt vezetősége. Mindezek ellenére a Szociáldemokrata Párttal és Nemzeti Parasztpárttal velünk, kommunistákkal választási szövetségben lévő Kiszádpárt, már távolról sem gyakorol olyan vonzerőt a reakció számára, mint 1945 őszén. 3. A Kiszádpárt szomorú példája jó tanulság volt más pártnak is. Bebizonyosodott, hogy a reakcióra szákszázalékig illik a közmondás: fogadd be a tótót, kiver a házadból. Ez a példamutató tapasztalat remélhetőleg meg fogja őrizni az összes demokratikus pártokat attól, hogy a választási küzdelemben a reakció megszerzését harci programmuk vallják. 4. Nem kis dolog az egyház enyhébb magatartása a demokrácia baloldali pártjaival szemben. A püspöki kar állásfoglalása reményt nyújt arra, hogy az egyház nem fogja megzavarni a választások tisztaságát, mint ahogy azt legutóbb a pásztorlevéllel és egy bizonyos párt politikai támogatásával tette. 5. Első érvek kellett volna vennünk azt a becsületet, nemzeti, építő munkát, amivel a demokrácia legkövetkezősebb, legegységesebb, legaktívabb és legszavahihetőbb pártja dicsekedhet. A Magyar Kommunista Párt tekintélyének és befolyásának megnövekedése most a választások előtt meggyőző erővel bontakozik ki. A dolgozó tömegek látják, hogy van a demokráciának egy megbízható pártja, amelyik nem ingadozik, nem bomlik részekre, amely az összeesküvők aknamunkája ellenére lényegileg minden ígéretét teljesítette és elvezette a dolgozókat egy jobb, boldogabb korszak küszöbére: a hároméves terv megindításához. 6. A demokrácia sikerét biztosítja az a nagy bizakodás, amivel az augusztus elsejével induló tervezdalkodást kísérik. A hároméves terv népszerűsége a népi demokrácia mellett való kiállást jelent, még a szavazócédlük kitöltése előtt. 7. A belpolitikában mutatkozó tények, érvek mellé a külpolitikailak is fel lehetne sorakoztatni. A nemzetközi események kétségtelenül demokratikus magatartásra nevelnek s ezek közül is kiemelkedik az az igazság, hogy Magyarországon, épp úgy, mint Kelet-Európában, a békes, építő munkát nem volt képes felborítani semmiféle imperialista beavatkozás és erre nem lesz képes a jövőben sem. Mig másutt a nyugati nagytőke jövőtől gazdasági válság, éhínség és polgárháború dúl, addig Magyarországon nyugalomban, építőmunkában töltjük napjainkat s hogy ez így maradjon, erre biztosított népünk akaratán kívül jó demokrátiák környezetünk is.

1945-ben ráleptünk a demokrácia útjára, 1947 nyárutóján meghatározzuk demokratiánk végleges jellegét: népivé, a dolgozókévá tesszük rendszerünket. A hároméves terv megindítása és az új országgyűlés hazánkat a demokratikus népek alvonalába fogja előre lendíteni.

A Magyar Kommunista Párt és a Szociáldemokrata Párt kijelentik: 1. A választási küzdelmet a munkásegység szellemében fogják megvívni nem egymás, hanem a közös ellenség ellen, leküzdve és kiküszöbölve a választási harc során elkerülhetetlen surlódásokat. A választási agitációban a két pára központi és helyi szónokai hangsúlyozni fogják a közös választási célokat, a munkásegység és a demokratikus választási szövetség jelentőségét. 2. A választási agitációban szem előtt fogják tartani a demokrácia,

a stabilizáció nagy érdekét és a dolgozó nép egészének és egyes rétegeinek életszínvonal emeléséért sikraszállva nem fognak egymás túlszárnyalására törekedni. 3. Nem fognak elvonulási politikával, a munkásegység szellemének megsértésével egyik vagy másik párttal szemben jelentkező ellenszenv kihasználásával reakciós szavazatok megnyerésére törekedni. 4. A magyar demokrácia elleneségeinek a munkásegység megbontásához fűzött reménysegei és várározásai hiú ábrándok. A magyar munkásság egysége, a két

munkáspárt szoros érdekszövetségét sem a választások alatt, sem a választások után nem fogják sem a belöldi, sem a külföldi reakciós erők és befolyások megbontani. A Magyar Kommunista Párt és Szociáldemokrata Párt felszólítja és utasítja tagjait, szervezeteit, funkcionáriusait és szónokait, hogy a választási küzdelmet a megbonthatatlan munkásegység szellemében és a demokratikus pártok választási szövetségének jegyében folytassák a Magyar Nemzeti Függetlenségi Front, elsősorban a munkáspártok választási győzelméért.

Gerő elvtárs úi nagy teljesítménye:

Már október 31-én kész lesz a szolnoki Tisza- és Zagyva-híd

Gerő Ernő közlekedési miniszter pénteken a sajtó képviselőinek embuttalta a Szolnokon épülő új Tisza-hidat és tájékoztatást adott az egyéb helyeken folyó hidépítésekről. Kijelentette, hogy a Margit-híd újjáépítésének nagysikere után a szolnoki Tisza-híd is a tervezetnél jóval előbb, október 12-ig teljesen kész lesz. Ez lesz a legerősebb vasúti híd. Ugyanekkor lesz kész a szolnoki Zagyva-híd. Azoknak a munkásoknak, akik a kitűzött idővel rövidebb idő alatt végzik el munkájukat, kifizetik a megtakarított munkaidőre járó bért.

Legközelebb kétvágányúra építik át a budapesti déli összekötő vasúti hidat. A mostani egyvágányú hidat pedig átviszik Újpestre. Épül a baji, kiskörei és a tiszazugi hidak is. A Lánchíd 1949 november 13-ra, megnyitásának 100. évfordulójára lesz kész.

Megbonthatatlan munkásegységet a választási küzdelmekben!

A Magyar Kommunista Párt és a Szociáldemokrata Párt kiáltványa

A Magyar Kommunista Párt és a Szociáldemokrata Párt kijelentik: 1. A választási küzdelmet a munkásegység szellemében fogják megvívni nem egymás, hanem a közös ellenség ellen, leküzdve és kiküszöbölve a választási harc során elkerülhetetlen surlódásokat. A választási agitációban a két pára központi és helyi szónokai hangsúlyozni fogják a közös választási célokat, a munkásegység és a demokratikus választási szövetség jelentőségét. 2. A választási agitációban szem előtt fogják tartani a demokrácia,

a stabilizáció nagy érdekét és a dolgozó nép egészének és egyes rétegeinek életszínvonal emeléséért sikraszállva nem fognak egymás túlszárnyalására törekedni. 3. Nem fognak elvonulási politikával, a munkásegység szellemének megsértésével egyik vagy másik párttal szemben jelentkező ellenszenv kihasználásával reakciós szavazatok megnyerésére törekedni. 4. A magyar demokrácia elleneségeinek a munkásegység megbontásához fűzött reménysegei és várározásai hiú ábrándok. A magyar munkásság egysége, a két

munkáspárt szoros érdekszövetségét sem a választások alatt, sem a választások után nem fogják sem a belöldi, sem a külföldi reakciós erők és befolyások megbontani. A Magyar Kommunista Párt és Szociáldemokrata Párt felszólítja és utasítja tagjait, szervezeteit, funkcionáriusait és szónokait, hogy a választási küzdelmet a megbonthatatlan munkásegység szellemében és a demokratikus pártok választási szövetségének jegyében folytassák a Magyar Nemzeti Függetlenségi Front, elsősorban a munkáspártok választási győzelméért.

A 3 éves terv beruházásai meghaladják a 6 és félmilliárdot

Hosszas és alapos előkészítő munkálatok után elkészült a hároméves terv végleges megoldásáról szóló könyv. A könyv gazdasági ágak szerint részletesen ismerteti a

hároméves terv célkitűzéseit, a termelési előirányzatokat és a beruházási programot. A beruházás programjánál feltüntette azt a többfelberuházást is, amely a külföldi

kölesönök felvétele esetén lehetséges. Többet kiűnik, hogy a terv beruházásai meghaladják a 6,5 milliárd forintot.

A püspöki kar tartózkodik a választásokon a pártpolitikától

A Magyar Kurirt a magyar katolikus püspöki kar pénteken tartott konferenciája után a következő közléssel bízta meg:

A püspöki kar, behatóan mérlegelve a közelgő választásokkal kapcsolatban a jelenlegi politikai helyzetet és a nyilvánulás lehetőségeit, megállapítja, hogy bármiféle pártnak kifejezett támogatásától tartózkodni kényszerül. Hívének azonban a lelke köti, hogy választójogukat lelkiismereti felelősségük átvételeként gyakorolják.

A püspöki kar állásfoglalásának lényege, a pártpolitikától való tartózkodás pozitív, helyes cselekedet. A választások zavartalanossága és tisztasága nem kis mértékben függ az egyház magatartásán s örömmel vennénk, ha a püspöki kar döntése a valóságban is érvényesülne.

Amennyire üdvös a püspöki kar állásfoglalásának tartalma, annyira szerencséslen annak indoklása és megfogalmazása. A „megnyilvánulások lehetőségeit” márlegeme behatóan és úgy vette, hogy „bármiféle

párt kifejezett támogatásától tartózkodni kényszerül”.

Minden magyar demokrata látja és tudja, hogy a „megnyilvánulások lehetőségeit” demokráciánkban teljesen szabadok. A katolikus egyháznak is módjában állott volna akár külön pártot alakítani, hogy ezt a várható választási eredmény miatt vagy más okból nem teszi, az más kérdés.

Homályos a megfogalmazásban a pártok „kifejezett” támogatásától való tartózkodás, ami lehetőséget

ad egyes egyházi vezetők önkényes értelmezésének.

Végül a magyar demokrácia súlyos megvádolása az, hogy a püspöki kar nem saját jó szántából döntött így, hanem erre „kényszerül”. A vallás gyakorlásának és az egyházak működésének teljes szabadsága jellemezte demokratiánkat eddig is és ez fogja jellemezni a jövőben is. Nincs arra szükség, hogy a rendszerünket gyakran gyalázó nyugati körök alaptalan vétdaskodásukhoz újabb lehetőséget nyújtsanak.

A „Néplap“ a sportért

A „Néplap“ a vasárnapi kerületek közötti úszóverseny legeredményesebb versenyzőjének egy értékes terrakottaszobrot ajánlott fel díjazásul.

Közszemlén az aszáljkáregyzekek

A Termelési Bizottság szombat déli ülésén bejelentették, hogy a debreceni dohánytermelőket szövetségük országos vezetésében Bóta János rendes tag és Halász József póttag fogja képviselni.

A debreceni határról felvett aszáljkáregyzekek a városi adóhivatál 42. számú szobájában közszemlére van kiéve. Itt egyénileg is be kell jeleníteni minden kérosultnak a kalászos vetésterületét. A Mezőgazdasági Szövetkezeti Központ debreceni központjában felhívással fordult a Termelési Bizottsághoz, melyben a szövetségbükköny termelésének propagálására hívja fel.

A lábbelikészítők a munkanélküliekért

A lábbelikészítők szakosztálya pénteken ült össze megbeszélni a munkanélküliség leküzdésére megindított társadalmi akció anyagi részében való részvételét. A kisembereknek ez a lelkes gyűlése remek példát adtunk annak, hogy mennyivel inkább hajlandók a kispénzűek áldozatot vállalni, mint azok a nagyjövedelmű foglalkozási ágak képviselői, akik szórakozásra, önmagukra költenek semmit sem sokallnak.

A megbeszélésen Ménes János helyettes polgármester, az akció megindítója is jelen volt és meghallgatta azokat a panaszokat is: a kontárkérdés, a szibogón című áruló iparendélyről nem rendelkeznek az állásutak, akik az üzemekben vállalnak munkát és még egyebek. A helyettes polgármester megígérte, hogy a szakosztály legközelebbi ülésén részvesz és tájékoztodik a bajokról. Amit saját hatáskörében helyben megoldhat, azt haladéktalanul megteszi, ha pedig olyan kérések merülnek fel, amik itt el nem intézhetők, azokban Budapestre fog eljárni.

MNDSZ

Hónapi előadói névsorát kedden közöljük.

Közellátás

Pótkenyérjegyek kiosztása. Felhívom a nehéztűti és testi munkás pótkenyérjegyek kiosztására, hogy az 1947. aug. havi pótkenyérjegyeket külön-külön kint tartó foglalkozási közellátási igazgatóság központi irodájában (Vörösi Hadserög-úti 28. I. em.) sürgősen igényeljük. Közellátási igazgatóság.

MEGALAKULT DEBRECENBEN a Hadifoglyok Szövetsége

Zsúfolásig megölték az oroszok a Déli-múzeum nagytermében a hazatért hadifoglyok és sokan be sem fértek a terembe, olyan nagy volt az érdeklődés. Ez érthető is, mert ez az érkező volt az első lépés a hazatért hadifoglyok részéről, hogy méltóan tudjanak beilleszkedni az itthoni életbe.

Az elnöki széklet Szász Ferenc vezérőrnagy, honvédkerületi parancsnok foglalta el, aki ismertette az összejövetel célját: a Hadifoglyok Szövetségének, valamint a volt hadifoglyok beszerző termelő és fogyasztási szövetkezetének megalapítása.

Nagy Rajos miniszteri megbízott beszélt azokról a tervekről, amiket még hadifogság idején szöttek a volt hadifoglyok összefogására.

Politikai céljuk, hogy ne legyen többé háború, ne legyenek többé hadifoglyok. Gazdasági céljuk, hogy minden volt hadifogly megajálja kenyérét.

Felszólalása után a következő ütés bizottságot választottak meg, amely elköszönt a Volt Hadifoglyok Szövetségének debreceni megalakítását és egyúttal a szövetkezetet is megszervezte: László Sándor, Galambosi Péter, Molnár János, dr. Kádár Imre és Kovács Imre.

László Sándor felszólalása után Kovács Imre ismertette a szövetkezet célját. A szövetkezet fiókja a Hatvan-úti 1. szám alatt már augusztus elején megnyílik és a volt hadifoglyok a Vörös Hadserög-útja 28. szám alatt a Hadifogly Irodában jelentkezhetnek a Szövetkezet tagjaiul.

1510 hadifogoly érkezett szombaton Debrecenbe

Szombaton reggel fél 10 órakor érkezett egy hadifoglyvonat, melyben 1510 hadifogly tört haza, közülük 100 tiszt és 60 polgári személy. A hadifoglyok túlnyomó része a kaukázusi 237. Grozni-vidéki, valamint a 7150. odesszakerényi laborokból érkeztek.

A HAZATÉRTÉK NÉVSORA:

Debrecenbe érkeztek: Koczán Jenő, Pezsony-út 32., Molnár Károly, pasirta-úti 40., Csorép Sándor Jászterez, Szabó Antal, Hatvan-úti 60., Molnár János Kálvin-tér 7., Papp László Jerriku-úti 53., Balogh István Kishégyasi-út 22., Andirko József, Bőszörményi-út 19., Tóth János, Berez-úti 3., Szilágyi István Veres-úti 10., Lovai Lajos Veres-úti 3., Rész László Csapo-úti 27., Jónás László Csapo-úti 45., Fejes Zoltán Kerekes Csapa-úti 2., Kuruc Károly Török Balint-úti 16., Kiss József Kerekes-úti 10., Moska József Veres-úti 3., Lovas János Csapo-úti 53., Klein István Hunyadi-úti, Szabó Antal Vasvári-úti 8., Grünblauk Jenő Boldogfalva-úti 2., Alizki János Faragó-úti 14. és Grossmann Károly, Pesti-úti 5. Debrecen környékére érkeztek: Kiss Sándor Kaba, Turdai Zsigmond Darcska, Radvez János Balmazújváros, Boros Sándor Nádudvar, Nagy Imre Földes, Fejes László, Hajdunánás, Sándor Lajos Hajdúszoboszló, Páll Nagy János Tiszacsécs, Csilling Ferenc Balmazújváros, Dobi János Hajdúdorog, Demján Ferenc Hajdúhadház, Szakall György Hajdúdorog, Klein Armin Pöbpládány, Takács Mihály Hajdúszoboszló, Csányósi Bóla Hajdúszoboszló.

ÜZENNEK A HADIFOGLYOK

A pénteken este Máramaroszigat felől érkezett hadifoglyok a következők: Hoztak üzenetet, Debrecenbe: Ecsedi János 7260-5., Domokos György 7260-17., dr. Katona József Csokonai-úti 95. és Szanka Gábor 7260-6047. cukorkai kórház, dr. Hapnik Gyula, Péterfia-úti 6. és Szabó Bóla Farskó-úti 7. 7260-5., Bernát Miklós Szegedi C.úti 22. 7126., Mester András Monostori-úti 88., Szilágyi Daniel Hajó-úti 4. és Rácz László Nyil.ú. 280-19., Hűse János, Barcaság-úti 36., 7260-3., Kormuta István Máramaroszigat, Vetési Sándor molnár 7260-19., Mester Andor Monostor-pályi 88. 7260-5., Kozma József, Teleni-úti 32. és Petró István Gr. Leningen-úti 87. 7260-5., Kereszturi Sándor Pezsony-út 2., 7260-7., Kiss György Mihárpécsi-út 75. 7260-7.

UTON VANNAK

Előzetes jelentéseink szerint Fokszán felől a következők vannak úton Debrecen felé: Sipos Endre, Soloman Sándor, Szoboszlai István, Teszler Ignác. Debrecen környékére várható: Nagy Ferenc Józsa, Nagy Lajos Dereoskó, Nagy István, Nyiri Imre és Szabó Márton Hajdúszoboszló, Petrovics Kálmán Hajdúszoboszló, Szabó Imre Pöbpládány és Rondász János Balmazújváros.

Ocsóbb lett a RETORTA FASZÉN.

Hatvan-ú. 21. és Csapo-ú. 29.

Fel hívom

a gazdákat figyelmét, hogy adóba és beszolgáltatásra minden TERMÉNYP átveszek Csépléshez kölcsönzést adok CSENGERI Hatvan-ú. 65.

Ha szép, s ápoltt akar lenni keresse fel kozmetikai szalonomat SZILASI ANNA kozmetikai szalonja Csapo-ú. 4

Csepel - Csoda kerékpár 6 havi, rádiók 12 havi részletre Mayer Emil Kossuth-ú. 13. - Telefon 300

Megnyugtató biztatást kapott a közalkalmazottak küldöttsége Budapesten

Bezámoltnak már arról, hogy a városi közalkalmazottak legutóbbi együttes ülésükön küldöttség összeállítását határozták el, mely Budapesten feltárja az itteni bajokat. A küldöttség tagjai Muraközi Andor, Papp Sándor, Károna József és Weiss Gyula voltak a városi alkalmazottak részéről, míg a közalkalmazottakat Molnár Kálmán, Dobos György,

Tomási Márton Miklós és Romhányi Kálmán képviselték. A küldöttek felkeresték a VAOSz központját, majd a közalkalmazottak országos szakosztályának központjába látogattak el. Mindkét helyen komoly ígéretet tettek a helyzet javulására augusztus eleje után, a vidékiek is számíthatnak méltányos elbírálásra, amely nem fog kármentes tenni a budapestiek javára.

Az építőmunkások vasárnap d. e. fél 10-kor nagy szakmai nyilvános gyűlést tartanak

Feketén örölt a kabai malom egyszer már elfélt bérlője

A debreceni gazdasági rendőrség nyomozói, Mezei Ferenc főhadnagy és Káljai Kálmán hadnagy panaszok folytán megállapították, hogy a kabai malom, aminek Béres József a bérlője és Román (Rosenfeld) István a felelős vezetője, sorozatos szabálytalanságokat követett el. A malomban feketén öröltek, két-

tős mázsakönyvet vezettek, nagyobb részét szedték és ráadásul meg a talayival sem számoltak el, azonkívül rossz liázot és korpát adtak vissza. Bérest győzként az uzorabíróság már elfélt 3 esztendői feyházára, de ügye fellebbezés alatt van. A visszaéléseiről jelentést tettek az államügyészségnek.

A VÁLASZTÁS HIREI

Rájk László belügyminiszter felhívást adott ki, amelyben megtiltja, hogy a választások során gépjárműre szerelt hangszórót, vagy -közlőkre, utcákra kifüggesztett hangszórót használjanak, mivel ez a közrendet zavarja. Az elmúlt választások során ugyanis nagymértékben zavarta a közrendet a közlőkre kifüggesztett hangszórók és a gépjárművekre szerelt hangszórók lármája.

át tagjai alakult meg. A pártnak saját érdeklő, hogy képviselőket csak a bizottságokban is 24 órán belül küldjék be. Az összeírási munka ugyanis hétfőn reggel már megkezdődik. Ezeknek a bizottságoknak a jegyzéke a hatósági választási irodában, földszint 8. sz. megtekinthető.

A HATÓSÁGI VÁLASZTÁSI IRODA KÉZLEME NYE

Mindazok az összeíró bizottsági tagok, akik szombaton az Arany Bika nagytermében nem tettek le a hivatalos esküt vagy fogadalmat, ma vasárnap déltől 2 órakor tehetik le a Városházán a Történelmi Levéltárban. Az összeírási nyomtatványokat ugyanitt vehetik át azok a bizottságok, amelyek a szombati nap folyamán nem vették át. A nyomtatványok kiadása 9-12-ig tart. A 100-ik összeírási körzet bizottsága nem alakulhatott meg, mert csak egyetlen párt kiküldöttje jelent meg eskütelésre: a Magyar Kommunista Párt. A Hatósági Választási Iroda felhívja a többi pártokat és a Szakszervezeti Tanácsot, hogy ebbe a bizottságba kijelölt képviselőket, ma, vasárnap 2 órakor eskütelésre és a bizottság megalakítására küldjék be. Ezenkívül is több bizottság van olyan, amely csak három, négy vagy

Anyakönyvi hírek

Születések: Bácskai András eszterházi, Mária; Tóth István szabolcs, Gyula; Farkas Mihály utas, Mihály; Szilágyi Sándor raktári munk., Sándor; Madai István gazd., István; Décsi András, áll. tanító, Levente; Kacur Péter erdőőr, Katalin; Mezei János erdőfelügyelő, Ferenc; Demján Gábor gazd., Eszter; Schwazkopf József borkereskedő, Péter; Csillag András kishérlő, Lajos; Csanak Sándor gazd., Ferenc. Házasságok: Horest János-Fenyves Mária; Birtha Gyula-Petroff Júlia; Gyüre Sándor-Sólyom Gizella; Adam József-Tatár Mária; Kocsály József-Zelikár Jolán; Trapp Emil-Ludmann Eszter; Závackzy István-Erdő Erzsébet. Halálozások: Ber. Szaldobágyi Józsefné, 42 éves, Kecskeméti-ú. 16.; Sallai József ezertárnok, 70 éves, Hőves-ú. 5.; Lókody Mihály fem., 78 éves, Walfika-úti 35.

HOL SZÓRAKOZZUNK?

APOLLO MOZI Tarzan a rettenetes Rendkívül izgalmas dzsungel film. Főszereplő: Hermann Dix, amerikai világrekorder atlétája. Előadások: fél 5, fél 7 és fél 9; vasár- és ünnepnap d. e. 11-kor is

Vígyszínház-moz. Az orosz filmgyártás büszkesége, a színes filmszoda KÖVIRÁG Főszereplők: Tamara Makarova, W. Druschpikow Előadások: 4.30, 6.30, 8.30, 10.30; hétlőn utoljára: 4.30, 6.30, 8.30-kor

Meteor-filmszínház vasárnap, hétfőn Karády Katalin, Ajlay Andor remek magyar filmhősnője BOLDOG IDŐK Előadások hétköznap 6, 8; vasárnap, 2, 4, 6, 8 órakor.

MEGNYILT Hatvan-ú. 2. sz. alatt a GÖMÖRT hűffé-söröző

MEGNYILT PIRAC-UTCA 42. SZ. ALATT Piskolti játéküzlete Saját készítésű mély, sport gyermekkosk és mődöntéle játékok a g y r a k t á r o n

TERMÉNYEKET adó, költő és szabadfoglalmúakat élvezünk és vásárolunk a SARRETI ARURAKTÁRAK-féle raktárban Déli-sor 19. Gyapjút, mindennemű hüvelyest és magvakat a legelőnyösebb feltételek mellett vásárolunk Schäfer Testvérek Vöröshadserög-útja 43.

Külön nevelői státus

Mikor ez év június 28-án Alexits György, a kultuszminiszterium politikai államtitkára bejelentette a debreceni és hajdúmezei pedagógusok előtt, hogy az MKP politikai bizottsága harcot indít azért, hogy augusztus 1-től a kezdő tanítói fizetés 300-320, a tanári pedig 330-360 forint legyen, igen sokan voltak a pedagógusok között, akik kételkedve rágták a fejüket. Voltak, akik kifejezésre is juttatták azt a véleményüket, hogy nem hisznek ebben az ígértében, csak akkor, ha majd be is következik a megvalósítás.

Habár némileg érthető is ez az állásfoglalás, hiszen a nevelőkkel kapcsolatban oly sok felelőtlen kijelentés hangzott már el bizonyos oldalról, mégis arra vallott, hogy az illetők nincsenek tisztában azokkal, hogy kikről és milyen ígéretek kaptak a multban. Aki a felelőtlen demagógia eszközeivel él, annak könnyű volt fut-fát ígérgetnie. A Magyar Kommunista Párt ezzel szemben kezdettől fogva azt az álláspontot képviselte, hogy segíteni kell a pedagógusok helyzetén és honorálni kell azt a különlegesen fontos és értékes munkát, amit a pedagógusok a jövő nemzedék érdekében végeznek, mielőtt az ország gazdasági helyzete azt megengedné.

A stabilizáció után voltak, akik megnyergelték a pedagógusok jogos elégedetlenségét. Az MKP azonban nemcsak a hibákat ostromozza, hanem mindig rámutat a megoldás lehetőségeire is. Abban a pillanatban, amint látszott, hogy az ország pénzügyi helyzete megengedi a javítást, azonnal kijöttünk a státuszrendezési javaslattal. A státuszrendezés jelentőségét megint sokan hajlamosak voltak félreérteni. A reakció azonban kihasználta az alkalmát s elterjesztette, hogy ezzel a 8-10 forintos javítással ki akarják szűrni az elégedetlenkedő pedagógustársadalom szemét. Sajnos, nagyon sokan voltak a nevelők között, akik fel is ültek ennek a demagógiának. Mi akkor azonnal félreérthetetlenül kijelentettük, hogy a státuszrendezést csak elvi jelentőségének tekintjük és mielőtt megérjük az idő a komolyabb fizetésjavításra, az MKP teljes politikai súlyával kezeli az ügyet, hogy ez a javítás meg is lesz.

Az idő most érkezett el. A forint első éve után, a hároméves terv megkezdése előtt a magyar demokrácia most már elég erősnek érzi magát, hogy komolyan javítsa a pedagógusok helyzetén.

Most is voltak, akik túllépték a lehetőségeket, mintegy ráigértek erre a tervre is. Pedig ez az immár jelentős összegű javítás a legjobban fizetett köztisztviselők sorába emeli majd a pedagógusokat. Hogy a békebeli életszínvonalat meg mindig nem érik el, az természetes, mert hiszen egyetlen dolgozó rétegnek sem sikerült még azt az életmódot biztosítani, melyet egy demokratikus állam dolgozója méltán megkövetelhet. Erről azonban majd gondoskodni fog a hároméves terv.

A külön nevelői státus megvalósításával mindenestre komoly eredményt értünk el. A pedagógusok most már anyagilag is megkapják azt az elismerést, amely minden kultúrallamban méltán jár a fiatal nemzedék nevelőinek. S ahogy ez a fizetés lényegesen magasabb életszínvonalat biztosít az 1946/47. évinél, ugyanúgy biztos lehet benne a nevelőtársadalom, hogy a további javulás idején sem feledkeznek meg róla a magyar demokrácia motorja, a Magyar Kommunista Párt.

Az MKP csak azt kéri a nevelőktől: a jövőben ne higgyenek a felelőtlen demagógok és uszítók propagandájának. Mi, akik minden dolgozó réteg életszínvonalának javításáért egyformán küzdünk, most is beváltottuk ígértünk s ez biztosítja arra, hogy a jövőben is be fogjuk váltani azokat.

POSA PETER. Veszek: író-, varrógépet SOLTESZ, Kálvin-tér 2.

Háromnegyedmillió hadigondozott vár segítséget az államtól

Javítani kell a legtöbbet veszítettek nehéz sorsán

Eros, napharmitott ember van előttem, halántékán mely forradás. Szinte maga az élet, — csak éppen a lába hiányzik mindkét oldalról. Miskolc és Diósgyőr között vitte el a robbanás 1945 októberében. 1945 szeptember elsején került haza fogságból és azóta is

hét méterben ment keresztül Vas István, Nagyvárad-úton 15. szám alatt hadirokkant.

Százszázalékosnak nyilvánították, hiszen járni nem is tud. Tolókocsin viteti magát, mert a sok operációjától műveléggel sem tud járni. A szoboszlói gyógyvizne lenne szüksége, hogy a megmerepdt izületek újra mozgásba jöjjenek és akkor még dolgozni is tudna frászta mellett.

— Mennyi a járadéka? — kérdezzük.

— A népjóléti miniszter két hónappal ezelőtt több mint a duplájára emelte a rokkantok járadékát, de meg kell mondani, hogy még így is nagyon kevés. Igaz, hogy a feleségem is dolgozik a kefégyárban, de mégsem tudunk becsületesen kijönni a fizetésből. Nyulának, egézséges fiatalember áll mellette, senkissem gondolná, hogy egyik lába térdén alul hiányzik.

Műveléggel tud járni, de földműves volt és mezei munkát műveléssel bajosan lehet végezni.

A lábát Rahón lőtték el Ohbita Andrásnak, akiről ezert a 60 százalékos rokkantak közé sorolták be. De a járulékból vajmi keveset lehet venni, a 15 forint még cigarettára is kevés egy 25 éves fiatal embernek.

Ezen változtatni kell. Az állam a náci és nyilasok okozta pusztításból hihetetlen anyagi áldozatokkal került ki. Minden egyes állampolgárának erőt megfizetnie, nekikülöve kellett az elmulasztott és félcsúszott átvészelné. Sokszorosan súlyosak azonban azoknak a szerencsétleneknek a sorsa, akik

ket az esztelen ördöklés és vandál háború kéz vagy láb nélkül, szemvilágukat veszítve hozta haza családjuk körébe. Ezeknek megsegítésére mindent el kell követni a kormányzatnak.

Nem csupán a járulékokat kell olyan mértékben emelni, amelyben lehet, hanem egyéb kiváltságokat is kell biztosítani azoknak a számára, akik a legnagyobb áldozatot hozták.

A fukn dolgozókat előnyben kell részesíteni a föld és házhelyjuttatásnál, a vetőmag és állatalkóknál, a városokban pedig az élelmiszerpótléggel és betegségek esetén azonnali kezeléssel.

Valamennyi részére pedig ingyenes üdültes és megfelelő jövedelmű végtagok juttatása szükséges. Nem költözöket, hanem elengedni embereket kell nevelni belőlük és éreztetni, hogy a demokrácia megbecsüli őket és szükség van rájuk. Rádióban, iskolában, szobán és írásban kell oktatni a népet a hadirokkantak megbecsülésére. Érezze át minden magyar, hogy nemcsak részvétel és rokonszenvvel kell tekinteni rájuk, hanem tetteikkel, anyagi helyzetükkel javító intézkedésekkel kell segíteni rájuk.

Közül háromnegyedmillió hadigondozottat érintenek ezek a problémák.

Az utóbbi időben történtek ugyan lépések hadigondozottak érdekében, elsősorban Gerő Ernő miniszterelnök kezességével, aki a hadirokkantak utasítai kedvezményeit biztosította. De vannak olyan követelek is, amelyeknek kérésztelvé nem lehetetlen. Így a tisztújítási hadirokkantak szövetsége követeli, hogy a járulékok százszázalékosok részére 180, a 75 százalékosok részére 90 forintban állapítsanak meg. Később pedig, amikor valamennyire is javul a helyzet, a huszonöt százalékosokat is vonják be a járadékosok csoportjába.

Asszonygondok-asszonyörömök

Asszonyok leányok. Új rovatot nyitott a „Néplap”. Megvalljuk, nem a szerkesztőség köréből indult ki a gondolat, hogy az asszonyoknak is helyet adjunk lapunkban. Több ízben, többen kérték, foglalkozzunk a különleges asszonyi gondokkal, kívánságokkal. Nehéz volt a kért elutasítani, de nehéz teljesíteni is. A mai papírunk világban még a legfontosabb hiranyag számára is alig van hely. Végül mégis csak döntött az érv: nem hagyhatjuk támasz, tanács nélkül az asszonyokat leányokat, akiknek gyenge vállaira annyi gondot rakott az élet. Kérjük tehát asszony- és leányolvasóinkat, forduljanak hozzánk bizalommal minden kívánságukkal, panaszuikkal, gondjukkal. Hadd lássuk, mik a mai asszonyi gondok és nézzük meg, hogyan lehet segíteni rajtuk. De ne csak a bánatot és bajt közöljék velünk, — írják meg azt is, ami örömet okoz, hogy teljessé legyünk a mai asszony lelki képét. Fogjanak össze a magyar asszonyok, magyar leányok, hogy több boldogságot, megelégedést teremtsenek maguk körül és ehhez a munkához igyekezzünk hozzáadni a mi segítségünket.

Kedves ajándékot kaptak a debreceni asszonyok a hadifoglyoktól

A napokban izlések kék borítékban levelet hozott a posta a Magyar Demokratikus Nők Szövetségének címére a Pavillon-lakonyába, a hadifogly átvévo táborba. A borítékban egy préselt gyöngyvirágocskor és mellette a levél. Itt közöljük a teljes szöveget:

Kedves Asszony- és Leánybajtársak!

Most, amikor három év után meleg családi otthonba hazatértünk, hűtelességemnek tartom, hogy úgy saját magam, mint a többi hazatért bajtársaim nevében köszönetemet fejezem ki azért az áldozatkész munkáért, amit gyors hazatérésünk érdekében kifejtettek. Az eddig látott lassú adminisztratív munkák után szinte megszűnt elémenni, pontos munka, amit Debrecenben június 4-én écsém, 20-án saját magam láttam. Engedjék meg, hogy hálám szörény jeléül, e pár szót, a messze Volga partján, szedett virágot

Asszonyok postája

Tisztelt Szerkesztőség! Örömmel értesülök, hogy végre rovatot nyitnak a nők számára is. Hadd legyen én az első, aki az értelmiségi rétegek nevében szólok. Minden álmom az volna, hogy a nők között a választalakot minél hamarabb ledöntsük. Tudom, hogy ez nem könnyű és nem gyorsan remélhető, de minden erőnkkel dolgozunk kell érte. En úgy képzelem, nekünk értelmiségieknek kell nagy türelemmel újóbb és újóbb bizonyítanunk, hogy készek vagyunk együtt dolgozni a munkás- és parasztasszonyokkal és leányokkal. A régi bizalmatlanságot kell eltüntetnünk mindenekelőtt. Bárhol találkozunk nem értelmiségi nőtársakkal, legyünk megértők, előzékenyek — sok elfeledtetni valónk van s nekik sok százados osztálysérlemeket kell megbocsátanunk. Éreztessük, hogy nemcsak külső máz rajtunk a demokrácia, hanem meggyőződésből cselekszünk. Magunkon kell kezdenünk a nevelést s a kezdeti tévedés, egy-két kudarc nem szabad, hogy elvegye a kedvünket, gyermekeink egy iskolában tanulnak s közös az édesanyjuk, ez a jószág, mindenkinnek adni akaró népi Magyarország.

Egy tisztviselőné.

Asszonyi gondok

Irtuk a svábbogarakat! Igen nagy gondot okoz most a háziasszonyoknak a nagy hőségben előzőnölő fergek irtása. Bérházakban rengeteg a svábbogár. Undo-ritó és egészségtelen tüdőnöl nézni, hogy szaporodnak ezerszámra. Első dolog, hogy szemetet, ételmaradékokat ne hagyjunk egyik napról a másikra, vagy ha nem tudjuk eltüntetni technikai okokból mindennap a szemetet, jól takarjuk le, ha mással nem, egy új-szappal. A szemetet távol a konyhától. Ne hagyjuk elmosatlan a vacsorát edényt, azok nagy-nyon csalogatják és jól táplálják a rovarokat. Gondosan sepregezzük ki a konyhát, semmi morzsát, ételmaradékot ne hagyjunk benn. Mint jól bevált mérget, ajánlat-

Csak 1 választás. Lehetséges: Rádiót, kerékpárt, varrógépet vásároljon Soltesz, Kálvin-tér 2

Harc Te Augu A debreci irtuk, a n Ennek megva szunt különé ban meg. a mu látásol kedve utém vid a egyes eleen meles 42 A mu szal Kora nélkül szám 6000 nista eredm tartot pontot Mag külön az el 13.00 10 sz dolgo kapna ládu danna Erdek nélkül nimát sok s tohéta az, h lónak munk irány fogla mérté A szerv megt Két a Fo női felvé Hajd tábba csom szerv erőke dul hány alábú sét nak férfi mazi A nélkül lentli különé zotta meg mun mind zést, 1000 3000 el n mat, más sége tástó kere hasz A nino jug bere kál mun kás máz kás rel gát csa

Harc a debreceni munkanélküliség ellen

Tenni kell valamit a munkanélküli nők foglalkoztatása érdekében

Augusztusra szakmunkáshiány fenyeget — Kilencezerről négyezerre csökkent a munkanélküliek száma

A Magyar Kommunista Párt debreceni vezetősége, mint megirtuk, erélyes mozgalmat indított a munkanélküliség letörésére. Ennek a tevékenységnek már is megvan az eredménye — megszünt a túlméretezett munkanélküliség Debrecenben. Ezzel azonban a mozgalom még nem állt meg. A küzdelem tovább folyik a munkanélküliség ellen és a kitalások már a közeljövőre olyan kedvező képet mutatnak, hogy az intézményes munkanélküliség rövid hetek alatt megszűnik, sőt már az a helyzet fenyeget, hogy egyes szakmunkásokban nem lesz elegendő fedezet a fokozott termelés igényeinek kielégítésére.

4208 munkanélküli

A vérszegénység, amely a munkapiacot még kora tavasszal jellemezte, ma már a múlté. Kora tavasszal még 9000 munkanélkülit tartottak nyilván. Ez a szám júniusra 7000, július elejére 6000 alá csökkent és a Kommunista Párt erélyes közbelépésének eredményeként most a nyilvánított munkanélküliek száma pontosan 4208.

Magas ez a szám még mindig, különösen ha meggondoljuk, hogy az eltartottakkal együtt ez közel 13.000 főt, Debrecen lakosságának 10 százalékát jelenti. Munkabíró, dolgozni vágyó ezreit, akik nem kapnak munkalehetőséget, hogy családjuknak, gyermekeiknek a minimumot kényesen megkeressék. Erre tünet az, hogy a munkanélküliek között már egészen minimálisra csökkent a szakmunkások száma, alig néhány száz főre tehető, ellenben szomorú jelenség az, hogy a ma munka nélkül állóknak 85 százaléka nő. Tehát a munkanélküliség leküzdésének irányvonalát a női munkaerők foglalkoztatására kell fokozottabb mértékben kiterjeszteni.

A Kommunista Párt és a szakszervezetek részéről már erre is megtörténtek az intézkedések. Két baromfitelepen, a Hangya és a Fortuna telepen már vettek fel női munkaerőket, még további felvételekre is van kilátás és a Hajdúsági Konzervgyár is kilátásba helyezte, hogy a paradi-csomidény megindulásakor a szakszervezetekhez fordul női munkaerőért. A jövő hónapban megindul a dohánygyárban az aljodó-hány feldolgozása. Ez ismét legalább 500 női munkás elhelyezését biztosítja. Targyalások folynak más üzemekkel is nemcsak férfi, hanem női munkások alkalmazására.

A nyilvánított 4000 munkanélküli létszáma azonban nem jelenti valamennyinek keresetnélküliségét. A közmunkán alkalmozottak, mint alkalmi munkások, még szintén benne szerepelnek a munkanélküliek nyilvánítottában, mindaddig, amíg végleges elhelyezést nem nyernek. Ez több, mint 1000 főt jelent. A fennmaradó 3000-ból jelentős rész nem vállal el minden kínálkozó munkalehetőséget, hanem van valami más alkalmi megélhetési lehetősége, az utcái és zsidógói árusítástól kezdve inkább a könnyű kereseti módokat igyekeznek kihasználni.

Kőműves már nincs munkanélküli

Az építőiparban kőműves már nincs munka nélkül. Segített a jugoszlávai munkásexport, de a berekböszörményi olajtelep munkálatai is, ahol nemcsak építőmunkásokat, hanem más szakmunkásokat is nagy számmal alkalmaztak. Itt még nagyarányú munkásfelvétel várható, aminek végrehajtását egyelőre a lakáshiány gátolja. Az építőiparban inkább csak a festők és mázólok lézen-

nek munka nélkül, mert nemcsak a régi lakásokat hagyják meg viharvert állapotban, de még az új épületek falait, ablakrámait és ajtóit sem igyekeznek befestéssel védeni. Ennek a mulasztásnak természetesen nem maradnak el a kellemetlen következményei a háztulajdonosokra. Az építőiparban 30 férfi segédmunkás mellett 80 női segédmunkás szerepel a munkanélküliek nyilvánítottában, azonban majdnem teljes számmal dolgoznak az alkalmi közmunkán.

A szakképzés hiánya a főbb

Ha végignézzük a munkanélküliek kimutatását, azt látjuk, hogy a legnagyobb számmal a cipészek 93, asztalosok 99, férfiszabók 75, géplakatosok 138, lakatosok 81, hentesek 65, műszerészek és gépkocsivezetők 52 fővel szerepelnek. — a többi mind alul van az 50-en. De például hiába

keresnek elsőrendű szakmunkást. — nincs. Általában a szakképzés hiánya nehezíti meg a munkanélküliek elhelyezését. Ez a jelenség a tisztviselői szakmában is, ahol 299 munkanélkülit tartanak nyilván, de jó gyors- és gépirót, vagy könyvelőt, levelezőt azonnal el tudnának helyezni. Ezen csak továbbképzéssel és átképzéssel lehet segíteni. Már voltak ilyen tanfolyamok, szép eredménnyel és ezeket szélesebb körben tovább folytatják, hogy a munkanélküliek szaktudását emelve, részükre jobb elhelyezkedést biztosítsanak.

A kőműveseken kívül nincs már munkanélküli, vagy csak a minimális számú (5) cipőfelsőrészkesztő, bőrdobos, kesztyűs, pinceszter, kőfaragó, vasbetonszerelő, tetőfedő, állványozó, kályhás, fazekas, szakács, faesztergályos, kefék, bogárnér, fogtechnikus, kalapos, könyvkötő, látszerész, vésnök, aranyműves, szövő, kötélgyártó, üveges, kazánkovács, hegesztő, vasöntő, puskaműves, küt-

fűrő, gyógyszerész, kelmefestő, gumijavító szakmában.

1073 nő van munkanélkül a ruházati iparban

Női munkaerőben munkanélküliség legnagyobb számban a ruházati iparban mutatkozik, ahol 1073 segédmunkást tartanak nyilván, ezután a háztartási alkalmazottak szerepelnek 479 számmal, tisztviselők 173, nőiszabók 143 és gyári munkások 122 számmal. De ezzel úgyszólván teljesen kimerül a női munkanélküliek száma, mert 66 kereskedelmi alkalmazottnak, 34 ápolónak, 31 fodrászknak, 16 kalaposon és művirágkészítőn kívül szakmánként már alig akad egy-két munkanélküli nő.

Mindent összevetve, a Magyar Kommunista Párt mozgalmának eredményeként máris megszűnt a munkanélküliség réme Debrecenben, sőt egy-két hét múlva már a békebeli keretek alá kerül a keresetnélküliek száma. Már a közeljövőben nagyobb munkásfelvételek várhatók a fűtőház, Mávaut és a MÁV műhely telepein, a menhely, a vágóhid és a Nagytemplom-épületeinek tatarozásánál. Augusztustól azok, akik a hároméves terv fokozott munkalendületében nem tudnának elhelyezkedni, a fokozott közmunkákon jutnak kenyérhez. A Kommunista Párt végrehajtja azt, amit elhatározott: munkához juttat mindenkit, aki dolgozni akar.

Három kráterből a gáz a berekböszörményi fúrásoknál

Morajlik a föld és több méter magasra száll fel a gázinos szökőkút

Püspökáldányig a pesti gyorsasággal, innen Biharkeresztesig szélesebb szemlélyvonattal. Keresztesről Berekböszörménybe pedig a MASZOVOL 10 tonnás, 0-0680. rendszámú „Diaman” teherautóval jutottam el.

A biharkeresztes állomáson meztelen felsőtestű, vagy felgyűrűt ingujjú szállító munkások Cseh Imre, Rácz Lajos, Nyár Imre, Gyöngyösi Gyula, Rác Győző, Mihos Lajos meg Ujhelyi János csoportvezető útjaitól kezdve való közüzemeket hányják fel a nagy teherautóra.

Persze, a gázfeltörések felől érdeklődöm. Nevetnek. Mihos Lajos előhív a zsehből egy zsiros, összegyűrűt, újságlapot: a „Debrecen” csütörtöki száma, egy városi látogatótól kérte el a most harsány kacagás közbe olvassa a komádi asszonyal folytatott interjút, mely szerint „a 18-i gázfeltörés detonációja — 14 kilométerre Berekböszörménytől — megrázta az egész községünket”.

— Szép ez a cikk — mondja az autóról való lekaszálódáskor Kovács János segédgépkocsivezető —, de azért arra kérjük az elvtársat, hogy inkább csak az igazat írja meg. A lapok eddig helet-havat összehordtak, a nem egyről első olvasásra megállapítottuk, hogy az illető úr kint sem volt. Berekböszörményben, a pesti vagy debreceni szerkesztőségben írta meg a helyszíni riportot. Olyan is.

Rácz Lajossal, mint szintén népi kollégista fiúval, hamar összebarátkozom. János bácsi megengedi neki, hogy egy fordulót kihagyjon s elkalauzolja a feltörésekhez.

Morajlanak a kráterek

Már az autóról való leszállásomkor feltűnt az a tengerzúgáshoz hasonló morajlás, mely az épületek mögül jön: ott van a még most is működésben lévő két feltörés. Alig 300 métert kell mennünk a kukoricásban, s már ott vagyunk az első mellett. Itt minden csendes, ez a kitörés már máradt. 2-300 méter átmérőjű,

kör alakú területet fed itt a világos-szürke, sűrű massa, melynek elég vastag kérge képződött. Gaz, meg szénakötegek vannak rászórvva, be a sötét szájt, 10-12 méter átmérőjű kráterlyukig; egy-két kíváncsi munkás tegnap már meglátta.

Azért még alajtunk is süppedezik a széna, míg nagykeservesen a kráterig jutunk, melynek öblös orkában zöldes, fehérödös víz mozdulatlanokodik.

— Na, a másik kettő érdekesebb lesz — mondja — Míg a most feltűnkedő I. számú kúttól északra lévő kitérőszeg vezet át az épülő vöröscserépes műhelyek, gazdasági épületek, modern, szerelőaknás gépkocsiszínek mellett, a munkáslakások végénél szinte egyszerű rohanja meg szemünket, orrunkat, fülünket az újdonság: millió higanyszürke eszessben szétszórakozó, 3-4 méterre is feltörő szökőkút van előtűnk. Vékony, olajos — helyesebben gázolinos — csököket gyűrűzítve maga körül, orrbizogató szénsavas-gázolinos szagot terjeszt. Változó fázisú moraj hallatszik alandóan a mélyből, már vagy két hete éjjel-nappal.

Omlik a szennyes iszap

Omlik a szennyes iszap a kráter kiapadhatatlan méhéből s ahogy körüljárjuk az előtűnt gyümölcsösöket, konyhakerteket, legalább 25-30 holdra becsüljük a látvány borított területét. S a 40-50 méter átmérőjű hatalmas kráter felületét kitartással okádja a gázos iszapot. 40-50 munkás sáncból a negyedik gát készül, ez már remélhetőleg nem fogja tudni átszakítani a lombán hőmpölygő szennyes ár.

Az izzap munkások leteszik egy pillanatra a lapátot, ásót; jó, hogy jövünk, szusszannak legalább egyet. Nagy örömmre földimre akadok: Módi József kismarjaj elvtárs dolgozik itt együtt egy árokszakaszon Györi Mihály, Diós Lajos, Bodó Antal meg Nagy Gyula berekböszörményi munká-

sokkal egy bokorban. Akkoriban csinálják a gátat s bizony nehéz a kemény földet kiásítani, de ahogy Módi barátom mondja: „Muszáj csinálni, mert életet mentünk vele!”

Valóban, odébb már át is esepült az ár a kocsitúton, s kezd becsúszni a haragoszöld kukoricába. Erre felé lejt a talaj, s a lusta, sűrű pép a könnyebb utat választja. Sietni kell, mert ahogy dr. Nagy Barna gazdaságvezető később elmondja, a berekböszörményi parasztemberek egyáltalán nem jelentkeznek a vállalatnál a jogos kártérítésért.

Attörte a gátat a szürke ár

Kukoricásba vágott kis ösvény vezet a másik kráterhez. Ezt a legnehezebb megközelíteni. Az egyik gázszakaszon már átűrt a sűrű, világos szürke ár: most egy pótgáttal próbálják megállítani a munkások. Ez a kráter a legkisebb, 7-8 méter átmérőjű, de annál fáradságosabb okádja a föld szürke velejét. Itt a legát-hatóbb a gázszag is. Az egyik csendesebb gázszakaszon felkúszok a tötésre s kíváncsian belemárom az ujjamat a folyadékba: hideg s a szürke, tapadó masszát alig tudom letisztítani az ujjamról.

— Tűzet lehetne ezzel oltani, nem meggyújtani! — mondják az éppen erre cirkáló rendőrök, mikor azt kérdezem tőlük, hogy vajon meggyulladna-e egy gyufától a kráterből feltörő gáz? Nagyon kis mérték tartalmaz és a munkások is vígan füstölnek gátpítés közben. A telep felé menet látjuk, hogy a nagy, 40-50 méteres kráter árterületén egy fehér-galyás fiatalember tevékenykedik: az árba hullt almákat halássza össze s hozza ki a társaihoz nagydiadalmasan. Tóth Zsigmond nem ijedős fiú, s mikor mosolyogva mond meg neki, hogy neki már régen el kellett volna sülyednie, csak nevet és legyint. Remekjó ártézi vizet iszunk:

kető is van a kráter mellett. A szomjukat oltó munkások mondják, hogy mikor dolgozni kezdett a föld mélye, az addig percenként 36 liter adó kutak 200 liter vizet ontottak. Most is elég erős sugárban adja a jó hideg, friss vizet, aminek a környéken dolgozó parasztemberek örülnek a legjobban.

Angyal Ferenc üzemvezető főmérnök és dr. Csiki Gábor geológus szakzszerű és részletes felvilágosítást adnak a fűrészkőről. A gázfeltörések okát nem lehet olyan könnyen megállapítani, mindenesetre a föld mélyén húzódó tektonikus vonalakkal s az ezek mentén felhalmozódott s innen magasabb rétegekbe emelkedő, majd felszínre törő gázokkal magyarázható elsősorban.

A gázkitérők nem jelentenek nagy veszélyt, annyi rengeteg gáz van a mélyben, hogy az így kárbavesző érték nem jelentős. Azért persze kordába fogják ezeket a feltöréseket, is szorítani és ha úszra nem is, de jövőre jön a berekböszörményi gáz Debrecenbe...

UJLAKI LASZLÓ.

Halállal végződött az eprézés

Tragikus kimenetelű szerencsétlenség történt Hajdúnánáson: Hódas Imre 60 éves gazda a 222. számú tanyáján eprézni akart. Felmászott a hatalmas eperfára, azonban valahogyan megestíszt az egyik lába, s elvesztette egyensúlyát, lezuhant s nyakát törte. Mivel bűncselekmény gyanúja nem forog fent, a rendőrhatalóság a temetési engedélyt megadta.

Eppen most kellett felszabadítani a szalonnát és zsírt?

Hajdú megye községekben nagy az elégedetlenség a szegényparasztok körében amiatt a közeljövési rendelkezés miatt, mely éppen most, a legnagyobb dolgozóiban szabadította fel a szalonnát meg zsírt árárt.

A 20 forintos, meg azon feletti áron képtelen a hajdúsági szegényparaszt megvenni azt a kis zsírozót, amely pedig feltétlenül kellene ahhoz, hogy a rendkívül nehéz, emésztő paraszti munkát végezni tudja.

A közeljövésiügyi miniszternek nagyobb figyelemmel kell lenni a parasztság zömét tevő szegényparasztságra, vagy pedig ha felszabadítja a legfontosabb, valóban nélkülözhetetlen élelmiszerek árát, a szabad árat megfizetni nem tudóknak gondoskodják hatóságkészletekről.

Vászonruha ingkabát ballonkabát VÁGÓ

Széchenyi-u. sarok.

Irodalom és demokrácia
LUKÁCS GYÖRGY KÖNYVE

Az olvasó csak olvas, a jó olvasó már tudja: mit miért és összegezi minden könyv végén véleményét. Aki figyel és az élet összefüggéseit kutatja, az már tudja, hogy nem véletlenül olyan egy írásmű, amely, sőt azt is tudja, hogy minden írás végeredményben állásfoglalás, sőt — éppen ezáltal — politika is. Nem véletlen, hogy napjainkban is: a népi demokrácia ki- forrása, alakulása idején az irodalom területén a — realizmus körü- folyik a harc. Lukács György hazatérte dobta ezt a kérdést a szelle- mi életünkbe és könyvnapjait köny- vével, az **Irodalom és demokrácia** című kötet különböző tárgykörű tanulmányával végső fokon e kér- dés körül teremti tisztán a levegőt. Mert akár a népi írókról készíti mérleget, akár Lenin és a kultúra kérdé- seit elemzi, vagy a pártközlészet lényegét bontja szét, vagy az irodalom egységéről, avagy szabad vagy kötött voltáról mondja el véle- ményét, a végső tétel mégis az, hogy társadalmi életünk vertikális for- dulatától kezdve dolgozó népünk cselekvéshez jutott a közéletben, élete értelmessé vált, írónk kény- szerű és szorgalmas hallgatása, vagy melleszélés, sőt: befeléfordulása korszerűtlen lett immár.

Esti villamost, utat és kútát kíván
a fejlődő Csapókerth lakossága

Régen elvesztette már kertjel- legét Debrecen igen sok külső városrésze, de nevéik még ma is őrzik a település ősi, eredeti for- máját. A debreceni homok a gyü- mölstermesztés, a szőlőskertek céljára kiválóan alkalmasnak bi- zonyult. Innen maradt meg a debreceni építők munkások, köve- zők, a Sámsoni-út, meg a Geréby- telep környékén lakó „fuhárosok“ és földmunkások városának, a Csapókerthnek is a neve. Voltaké- pen igen nagy területet foglal magába s mint minden soklakosú negyednek, a Csapókerthnek is megvannak a maga problémái.

Miután igen sok kiserber lakik itt, akik különösen a nyári időny- ben késő estig dolgoznak, örö- mel vennék, ha a villamosjárat — mely a fesztaladulás óta ugyan nagyon sokat javult — 6 óra után sem állna le. Akik pedig a tűzér- laktanyán túli részekben laknak, mint az öreg Czina János festő — talán nincs is, aki a Csapókerth- ben az öreg elvtársat ne ösmer- né —, kénytelenek a vak sötét- ben hazabotorkálni. Az Apafája- úton, ahol csak egyetlen lámpa ég a 300 méteres szakaszon — mondja — ha valaki pofon ütne, még azt sem tudnám, fiú volt-e, vagy lány. Pedig csak villany- körték kellene, dícsók, vezeté- kek vannak már. Persze, más ut- cában is vannak hasonló kívánás- gok. A gyalogjáró is javításra szorul a Sámsoni-úton a sorompó és a vámház között. A Katz-telep részére pedig, a Kender-utca de- rekán, a Szeremley-utca kereszte- ződésénél sürgősen rendbe kell hoztatni a kútát. Igen rozoga álla- potban van és félt, hogy be is szakad, a víze sem a régi, isza- pos, ihatatlan.

a villamosról a Csapókerthbe me- net, azt a Palluság lepi meg leg- inkább. A szembeálló táblán cik- kek sorozata tájékoztatja az ol- vasót a kül- és belpolitikai, gaz- dasági és közmunkakérdésekről. Külön foglalkozik azokkal a rém- hírekkel, melyet a reakciós hirve- rés helyez el céltatosan a hisze- kenyek között. Nagy figyelmet szentelnek a csapókerthi problé- máknak; három cikk is foglalko- zik az itteni lakosság bajával.

Az októberi forradalom
harmincadik
évfordulójának
megünneplése

Ez év őszén ünnepli a Szovjet- unió a nagy októberi forradalom harmincadik évfordulóját. Mivel az októberi forradalom jelentősége túlnő a Szovjetunión keretein és az egész haladó emberiség ünnepevé vált, az Országos Nemzeti Bizott- ság ezért a Magyar-Szovjet Műve- lődési Társasággal karöltve, elha- rozta, hogy a Szovjetunión nagy ok- tóberi forradalmának megünneplé- sét minél szélesebb keretek közöl tartja meg.

A tisztacsegei főbíró megakadályozta
a munkanélküliek keresethez jutását

Tiszacsegén a helyi FEKOSZ kezdeményezésére létrejött egy megegyezés a munkanélküliek fel- segélyezésére. Sajnos, a mezőgaz- dasági munkák nem tudnak min- den paraszt munkást foglalkoz- tatni Csegén, s ezért próbál most a FEKOSZ egy méltányos aján- lattal segítségükre sietni az ön- hibájukon kívül munka- és kere- set nélkül állóknak.

hogy az emberséges támogatást munkájukkal hálálják meg.

ALBÁNIA
Irtá; ILJA EHRENBURG

Bármerre utazgatás mostanában, mindentelét a háború rettenetes nyomaival találkozol Albániában is. Honnan mégis ennyi vidám- ság ebben az országban? A há- ború nemcsak gyilkolt: a harcok közben új állam is született. Al- bánia olasz gyarmat volt, bégek és helytartók földje — most sza- badult fel először.

ben. Valamennyi szomszédos or- szágon a fasizta hatalom igája nehezedett és sokan úgy vélték, hogy Albánia népe megadásra kényszerült. Mindaddig csak a rabsá- got ismerték, a bégek portyázá- sáit, a nyomort, a történelmetes törtenelmet. Enver Hodza hitt népeben és nem csupán a csata- térien győzött, hanem elvezette Albániát a köztársasághoz. Har- mincötéztendő, nagyon művelt és nagyon szerény férfi; egye- temi tanulmányait Montpellierben végezte és a háború művészetét harcok közben sajátította el. Isterik és szeretik. Még a legelhagyatott- tabb faluban is így beszélnek róla: „Enver Hodza elkergette a hódítókat; ő majd segít elni is.“

Először választotta az ország szabadon képviselőit. A reakció- sok — mint más balkáni államok- ban — itt is a választások bojkottját szorgalmazták. De ebben az országban kevés hívik akad.

kat helyreállították, a gyakorlat megindult a munka. A hódítók nagymennyiségű bankjegyet lop- tak el; ez segített a kormánynak az albán frank megerősítésében. Az országban maradt bankjegyeket nyilvántartásba vették. Az albán frank ma a legszilárdabb pénzem a Balkánon: egy dollár értéke mindössze 25 frank. Az üz- letekben sok az áru; a bazároka- ban bőségben a baromfi, a bor és az olívaolaj. A parasztek házi- szövőstől varrott ruhát viselnek: nincs elég gyapjú és hiány van bőrből is. Bajok és nehézségek itt is vannak, de a többiekhez viszonyítva Albánia népe nem él rosszul.

Demokratikus
egyházpolitika

A református egyház presbi- eriuma legutóbbi gyűlésének gaz- dag tárgysorozataiból különöské- pen említésre méltó, hogy a pres- biterium elhatározta: a már szob- ban megígért államsegélytől füg- gően Debrecen kertségeiben és a tanyavilágban legalább 7, de lehe- tőleg 9 missziói, lelkesítő állást szervez. Mithogy az államsegély biztosra vehető, a presbiterium máris felhatalmazást adott a gaz- dasági bizottságnak a szükséges dologi intézkedések megtételére. (Isztanisztéjai helyek, lelkesítő la- kás építése, illetve vásárlása.)

Nemcsak református egyházi, hanem egyetemes szempontból is figyelmet érdemel ez a kérdés. A demokratikus Magyarország belső és külső ellenségei szeretik úgy feltüntetni a dolgot, hogy itt az egyházi életet kommunis a ter- rorral igyekeznek elfojtani, hogy a fájdbirtokreform tönkretesse az egyházakat, hogy az állam nem nyújt az egyházaknak majd sem- mi támogatást. Ime egy eset, ami fényesen megcáfolja az állírkéket. Az elmúlt rendszer, amelyik ped- ig külső mimikájában, jelszava- san, kirakatosan „keresztény“, sőt „öskeresztény“ volt, nem nyuj- tott annyi támogatást az egyhá- zoknak, mint a mostani, pedig most a romokból felépülő szegény országban élünk.

Azokban a külsőségi és tanyai részekben, ahol most szervezik a lelkesítő állásokat, eddig segédlé- keszek látták el az egyházi szo- gálatot. Javadalmuk általában a kezdő óvónői, vagy segédgyógyzó- fizetés előhaladás nélkül és meg- bíztatásuk felmondási idő nélkül távirali úton is megszüntethető. Segédlékes az, akit erre kiren- delnek; vannak közöttük II. vagy III. éves teológusok, de nagy számmal vannak olyanok is, akik már teljes lelkesítő képesítést sze- reztek, 10—15 éve.

Ezeknek a kijelölésénél helyzetét nem tudta megszüntetni az egyház akkor, amikor néhány ezer hold földje is volt. Állandó lelkesítő állásokat sürgőző kérésükre ismét- tetlen elutasító választ kaptak. Ezt a lehetetlen és antiszociális állapotot, a demokratikus Magyar- ország nemes gesztusa most egy csapásra megszünteti. Az újonnan kinevezendő missziós lelkesítő- k jó orra f... (Részlet az író „Európa útjain“ című művéből, amely legközelebb jelenik meg a „Szikra“ könyv- kiadó kiadásában.)

Forrás:...

50 mozdony, 150 személy- és 1300 teherkocsi épül újjá a nagyjavításokon kívül a debreceni műhelytelepen

Szétmállott ruhában, szikraégette lábheliben dolgozik a jobb jövőért a vagongyár munkássága

Kibelezeli mozdonyok, csemere bontott szerkesztő sorakoznak hatalmas munkacsarnokban. Az elektromos tolépad egy kész, megjavított háborús amerikai mozdonyt gördít a kitolási végágyra.

— Ma az utas csak kimegy az állomásra, megnézi az órát és boldogan állapítja meg: No, még van 2 perc, megismerem még egy fricskót! — mondja Almásy Károly, a vagongyár szegesvárosi csoportjának vezetője. Ott járja a mozdonyt az egyik kiemelt katonák támasztott téka telején. Vele együtt dolgozik a másik létrán Nagy IV. István is. Kezük az olajos rozsdától fekete ruhájuk szakadt és foltos. Igen elkéne már itt az illetmény munkaruha, meg a tégbe pihenődés is. De a munka egyelőre igen sürgős, sok a kényomtáru mozdonyjavítás.

tegében dolgozik, majd mindig napi tíz órát és azután megy le tréningre; mióta az olimpiai keret tagja, minden csütörtökön Budapestre.

— Eleinte nem akartak munkába állítani igazolás nélkül — mondja Keskeny Károly, a hadifogságból hazatért régi sportember. — A vasúti dolgozók kérésére azután Gerő miniszter megváltoztatta a rendelkezést és ma ugyanazon a gépen dolgozom, melyen évekkel ezelőtt, bevonulásomig. A gépre is kijárok, ahol régi együvéletem, a DVSC színeiben játszottam.

A földi pokol, a rettenetes fűtőszobák, a folyó szénigáz gőzök a kovácsműhely munkásait. Mégis játszi könnyedséggel kapja ki a munkát a parázshől az izzó, többmázsás vasöntő és tartja a gőzrárály alá. Úti, veri, kalapálja és

Az ő csoportja állította helyre nagyrészt a műhely tönkrement beszerkezetét, most meg a személy-

Sinka András.

és teherkocsi javításban jár az élen. Szabad idejét pedig, ha csak teheti, a falu népének adozza, a falujárók közül ritkán hiányzik magas, kissé hajlott alakja.

Nem kevésbé népszerű az esztergapadok, marógépek között dolgozó Blaszek Ferenc sem. A mozdony armatúrájának munkáit nem igen ismeri valaki is jobban, mint ő. Mint egyik legjobb munkásleányát küldte be az MKP a debreceni törvényhatóságha, ahol híven képviseli a dolgozók érdekeit. A leghöb-

Magyar János.

A mozdonyserelde dolgozója Magyar János is, a rézművesek csoportjának vezetője. Csoportjának valamennyi tagja kommunista, bár ő maga a Szociáldemokrata Párt tagja. Názatekérés? Nem, az mi közölkünk nem fordul elő! Újjáépíteni csak munkássággal lehet. Mi, vagongyáriak példát mutatunk a jó munkából más városoknak is. De már nagyon várjuk augusztus elsejét, nagyobb falat kenyeret szeretnénk valamennyien.

nyújtja, míg a kívánt formát el nem nyeri. Sajnos, ennek a munkának nagy ára van: a legjobb és legerősebb munkások is egyelőre feledlnek. Többhónapos betegsághad-ságáról jött most vissza Szabó István is, aki már tíz éve dolgozik ezen a helyen.

— A cipőt a parázs égeti ki, a ruha lemállik, az izzadság leesz. Azt az energiát pedig, amit a szervezet itt elhasznál, a fizetésünkkel pótolni nem tudjuk. Ha nincs a vidéken hozzátartozó, akkor nem sokkalig bírjuk ezt a munkát — mondja Tóth III. József is.

Blaszek Ferenc.

vágya most az, hogy a dolgozók számára olcsó könyveket hozzanak forgalomba. — Művelődési kell a munkásságnak — mondja — még pedig gyors ütemben.

— Persze, van itt még egyéb elintéznivaló is — folytatja. — Elsősorban az osztálybasoroláshoz sok a munkásság séréme. Az Egyetértés kulturházát is rendbe kell hozni, amit a Kommunista Párt hároméves tervében már javasolt is. Az intének igen sok önkéntes munkárával járulnak hozzá a rendbehozáshoz. A kovácsműhelynek és a III. osztálynak a fürdőjét és zuhanyozóját el kell készíteni. A hároméves terv segítségével, reméljük, az üzem hiányosságait pótolni tudjuk és öröm lesz itt mindannyiunknak dolgozni. Ugy tudom, nagyobb lesz a létszám is és túlórázásra sem lesz szükség.

Pócsi Sándor

Már kétszer volt a „munka hőse” Pócsi Sándor mozdonybelső csoportja. Egymásután kerülnek ki kezük alól a kész mozdonyok, dolgoznak túlórában, sokszor vasárnap is. Csoportjának tagjairól is lemállik a ruha, amit nem nagyon győznek keresetükből pótolni. A csoportvezető is foszó ruháit mutatja. A nagy dioptriás, vastag szemüveg mögött értelmes munkásszemek ülnek.

Lassan surran előrehalbra a gyalupad marókése. A gépre nem más hajó, mint a birkózás 1946. évi váltóújlény magyar bajnoka, Mucsi Lajos. A III. osztály aspronsze-

Bota János.

— Ha nem jól billentjük az ezerkilős gözkalapács alá a nehéz vasöntő, akkor örökre elintézhetjük magunkat is, meg árván maradó családjunkat is — veti kiábe Bota János kovács. — Hármán dolgozunk egy csoportban és kell erő a gőzpöröly alatt forgatni, tartani a mázsás vasrudakat.

Kevés olyan mozgékony, ötletekben gazdag munkás van a gyárban, mint Sinka András. Alig van lakóeszmunka, amelynek nem volna ezermestere; nem egy komoly találmányai, ötletes megoldással tette könnyebbé és gyorsabbá a munkát.

A mozdonyeloszások építői a hároméves terv sikeréért a nagyjavításon kívül 50 mozdony, 150 személy- és 1300 teherkocsi újjáépítését is vállalták.

A kiváló munkatejesztmények legfőbb záloga, a munkásság itt mintaszerű.

Országot és vasutat építeni így lehet csak. Jöhet a hároméves terv vele a dolgozók magasabb élet-színvonala: ennek előfeltételét a vagongyárnak a maguk munkájával biztosítják.

Vég László

Könnyítsék meg a szegényparasztok öröklését!

Rendkívül nehezen várta a gabona betakarítását az idén a parasztság: a tavalyi készletek kimerültek, s nem egy esetben inkább előbb fogott az aratáshoz egy-két nappal a kelleténél a hajdúsági parasztember is, csak hogy hozzájuthasson már az utóbbi hónapokban meg hetekben nagyon szűkösen fuó kenyérhez.

A parasztság joggal találja méltatlannak azt a felsőbb rendelkezést, mely szerint a málnok csak akkor örül meg a búzá, ha a gazdák előbb hátsági tanúsítvánnyal igazolják, hogy az évi, meg a negyvenötös adójukat rendezték.

— Még csuda, hogy aratni tanúsítvány nélkül is learahatunk! — mondja H. Kun István, Debrecen-könyvki gazda. Kovács Zsigmond, Bereza Imre és L. Nagy István szintén azt bizonygatják, hogy mennyire méltánytalan ez a rendelkezés, mely a legnagyobb szükség idején teszi bizonytatlanná a kenyérüket.

A magyar embert, a parasztságot — különösen meg a hajdúsá-

giakat — nem kell annyira kapacitálni az adófizetésre: tudják ők a kötelességüket az állammal szemben s mihelyst bírják, rendezik az adójukat. Ehhez azonban az szükséges, hogy előbb tudjanak megöröklteni, erőre kapni egy kicsit. Az ilyen intézkedések — jók lehetnek másutt, de nem a hajdúsági parasztsággal szemben, mely tudja kötelességét s joggal vár el egy kis türelmet: a hatóságoktól is.

A legfőbb községi előjáróság módot is talált rá, hogy az adófizetést igazoló nyugta mellkül, egy egyszerű bon adásával biztosítsa a gazdálkodók öröklését.

Erre a szelvényre 50—65 kilo búzát öröklhetnek meg, ami egy nagyobb tagú családnál nem mondható bőségesnek.

Még most sem késő, hogy az eredei rendelkezést — mely semmiképpen sem mondható szociálisnak, de még méltányosnak sem — visszavonják s előlegeznek annyi bizalmat a parasztembernek, hogy adóját öröklés után rendezze.

A nyári egyetem a dolgozókért

Kétévi szünet után újból megnyílik a Debreceni Nyári Egyetem

A debreceni Nyári Egyetem a háború előtti években egész Európában közismertté tette a debreceni egyetemet. Évről-évre nemzetközi társaság gyűlt össze, hogy megismerkedjék Magyarországgal, közelebbről a Tiszántúli fővárosának sajátos légkörével. Még a háború alatt is folyódtak az előadások, bár évről-évre kevésbé nemzetközi jelleggel s a külföldet mindintább csak a „Berlin—Róma—angely” bűvkörébe szédült országok fiai képviselték.

A felszabadulás után, az elmúlt két nyáron anyagi okok miatt nem sikerült az előadásokat megvalósítani, e nyáron azonban a Nyári Egyetem ismét feltámad.

Persze, némileg más célkitűzésekkel. A múltban a Nyári Egyetemen is, habár nem olyan mereven, mint a hivatalos főiskolákon, az urakodó osztály érdekeit, érdeklődési körét és ízlését igyekeztek szem előtt tartani.

Az 1947. évi Nyári Egyetem címében hordja programját. A Nyári Egyetem célja: a télen kenyer után járó szellemi és fizikai dolgozók számára lehetővé tenni, hogy pár heti pihenőjük alatt a tudomány eredményeivel megismerkedhessenek s ezt lehetőleg harmonikus környezetben és anyagi erejüknek megfelelően tehessék.

Az idén különösen időszerű kérdéseket tárgyalunk: a magyar nép szellemi és művelődési állapotainak kérdését egyfelől, a természettudomány és az újjáépítő munka viszonyának kérdését másfelől. Ezenkívül két kisebb, magyar nyelvű ciklus lesz: „A tudomány időszerű kérdései” és „48 felé”. Az utóbbinak előadásai a jövő évi centenárius év felé mutatnak, azt készítik elő.

Az idegennyelvi előadások főképp a nép költészetét, zenéjét és művészetét ismerlettik, míg jövőre a szabadságesemény körül mozognak majd.

A legolcsóbban a legjobbat akarják nyújtani. A tanügyi program voltaképpen nem kerül semmibe a beiratkozónak, ha a vele járó kedvezményeket (fürdő, villamos, hangverseny számításba vesszük. Az érdeklődés máris igen nagy,

pedig mindössze két hete indul meg a munka. Eddig Jugoszláviából, Franciaországból, Olaszországból, Ausztriából, Svájcól, Angliából vannak jelentkezések, illetve csoportok, de a többi szomszéd állam is igénybe fogja venni a kormány által neki jutott ösztöndíjakat.

A Nyári Egyetemen egyidejűleg a kultúrkormány orosz nyelvi és művelődési tanfolyamot rendez az oroszok magyar tanárok részére, a legkiválóbb magyar szlávisták részvételével. Ezzel kapcsolatosan is lesznek előadások és egy nagyértékű külön hangverseny.

A hallgatók három hangverseny

— augusztus 6.: Csenki-kórus, 10.: Szozakovics-hangverseny és orosz számok, 17.: Opera- és népdal-est Báthly Anna, Székely Mihály, Török Erzsébet, Farkas Ferenc és a Lengyel-estvérek részvételével — és egy író. estet ((Szabó Pál, Kaszák Lajos, Sik Sándor) kapnak. Tehát a szórakozás is a legmagasabb művészi színvonalú ismeretbővülést jelenti majd.

A tervezett kirándulások (augusztus 3.: Hortobágy, a város rendezésében, augusztus 3.: Hortobágy, a város rendezésében, augusztus 9.: Szoboszló, augusztus 15.: Tokaj) iránt is nagy az érdeklődés, mert ezekre külön jelentkezés alapján lehet csak felvételt nyerni.

A Nyári Egyetem szellemi vezetését tanfolyami előadóként Juhász Géza, Pukánszky Béla, Soó Rezső, és Törő Imre professzorok intézik. Az eddig felkért előadók hányora magában foglalja

Debrecen szellemi életének kiemelkedő egyéniségei mellett a budapesti egyetem és zeneművészeti főiskola több jelesét, így Lukács Györgyöt, Knieza Istvánt, Trócsányi Zoltánt, Balczky Emilt, Járdányi Pált, Majnai Istvánt, Volgy Istvánt, továbbá úgy a tudományos, mint a politikai életben szerepet játszó egyéniségeket: Orltay Gyula egyetemi tanár, kultuszminisztert, Borbíró Virgilt és Kovács Máté államtitkárokat és Kiss Árpádot, a Köznevelési Tanács igazgatóját.

VÁLASZOLUNK

TIMAR-UTCAI SZABOSEGÉD, DEB-TARS. A lakáshivatal nem a végső fórum és ha ott esetleg, nézet szeri...

GIRUS MIKLÓS SZÜCSMESTER, HAJDUNANAS. Adófizetésnek elhalasztása ügyében felkerestük a debreceni pénzügyigazgatóságot...

ÖZV. NYIRI MIHALYNE, DEBRECEN. Lányam balesetének ügyében megkerestük a Társadalombiztosító Intézetet...

MÓHUS SÁNDOR, HAJDUNANAS. A Vagongyár nem tudja tanulónak felvenni. Közül kétszázán jelentkeztek...

rol, iratait ki fosjuk juttatni a hajdu-násáni pártszervezethez. UZONYI FERENC. Úgyében eljárunk...

ZILAI FERENCNE, HAJDUNANAS. Dobos titkár elvtárs által bejelentett ügyében felkerestük dr. Szalay Károly debreceni ügyvédöt...

KOVAOS IMRE ÖPESZSEGÉD, DEBRECEN. A dolgozók részére biztosított 50 százalékos utazási kedvezmény jöbéljegységet az iparüzem...

EGY NEVTELEN LEVELIÉONAK. Még kell mondanunk Önnek hogy ha oda megy, ahol „nemcsak igrnek, hanem tesznek is”...

SPORT

Kerületek közötti uszóverseny Debrecenben

Az egész ország úszólásadalmának figyelme felénk fordul, mert a vidéki kerületek közötti versenytől várják az szakértők...

Az edényeket látogatva, a kerületek közötti versenyben szerencsével eszt leg második is lehetünk...

Az 1946-47. bajnoki év legjobb játékosa: Szilágyi II. Sándor

Az 1946-47. bajnoki ényben játszott vesztés játékosok egyéni teljesítményéről az érvégi osztályzatokat az alábbiakban közöljük:

Nagy Mihály gyengébb játékos. Haladás ellen idehaza és a Vasas ellen mutatott. A Percecs és az MTK elleni mérkőzésen a mezőny legjobbját nyerte el...

B. Nagy László az őszi idényben a középsorban pozícióját játszotta — kevés sikerrel. A Szolnok elleni őszi mérkőzés után már követelték a DVSC vezetőjétől hátravételét a védelemben...

Teleki Tiesolmann) Gyula nagy nyeresége a csapatnak, azonban sérülése és rossz természete az utóbbi időben nagyon visszavetette...

Szabó I. András már öreg fiú, azonban lelkesedéssel nem egy mérkőzést döntött el a DVSC javára. Gólképességét is megdicsérhetjük...

Dobos Sándor nem tudja visszanyerni formáját, sőt az utóbbi időben a 11-es rugósoknál is bizonytalan. Gyenge az erőnléte is...

INGATLANFORGALOM

Hj. Andriksa József elajándékozta Jánosi-utca 64. számú házat Lovas Eszternek 1600 forintért...

Özv. Gál Ferenc eladta Csarnai Gyulának mikespécsi házat 4000 forintért.

Vig Lajos és neje eladta Ludmány Sándor és nejenek mikespécsi szőlőjét 1600 forintért.

Özv. Ökrös János eladta Gyenes János és nejenek újléti rész-ingatlanát 1000 forintért.

Kajmár János eladta Szabó Mihálynak debreceni, Legelő-dűlő 1. szántóját 1800 forintért.

Özv. Szentkirályi Tivadarné eladta Papp Máriaának Komlóssy-út 41. villáját 16.000 forintért.

Tudóssy László és neje eladták Kárdos Gyula és nejeinek Gyolcsos-utca 6. házukat 15.000 forintért.

Özv. Szűcs Lászlóné és lársai eladták Kar-utca 27. és Hortobágy-utca 28. házukat Fekete Béla és lársainak 12.000 forintért.

Nauter Béla és lársai eladták...

Komlóssy-út 260 négyszögletes telkükkel Kiss István debreceni lakosnak 5600 forintért.

Özv. Semsey Lajos eladta házastelkét Rápolthy Endre és nejeinek 2800 forintért.

Sex'y Kálmánné eladta Péterfia-utca 6. házrészét 1500 forintért.

Töviskes Antal és neje eladta hadházi szőlőjét Szekeres Dániel és nejeinek 2500 forintért.

Bálint András eladta Miskolci Ferenc és nejeinek 2 hold földjét 3200 forintért.

Papp Lajos eladta 13 hold szántóföldjét Leventia Józsefnek és nejeinek 10.000 forintért.

Szabó János eladta Orgován László és nejeinek Jósika-utca 9. házat 1000 forintért.

Györfly János gyám eladta kiskörúrnak Poroszlai-út 11. villáját 5000 forintért.

Hetey Gusztáv eladta Eötvös-utca 94. házat özv. Báthory Istvánnak 20.000 forintért.

Ferenczy Ferenc eladta Nyomató-utca 9. háznak egyhárodát 7000 forintért a Fűszerkiskereskedők Egyesületének.

MA KEZDŐDNEK MEG A RAKOSI KUPA KÜZDELMEI HAJDU MEGYÉBEN

A Magyar Kommunista Párt a labdarúgás népszerűsítésére, valamint az elhanyagolt vidéki sport felkaroltása érdekében Rakosi Kupát írt ki Hajdúmegye területére...

MÁV Borskait fogadja, a DKASE a Dörgyárral játsszik a Stadionban, míg a Rendőrség a DMTE I-gyel, Előmérkőzés fel 3 órákor a Belváros II. a Csapokérti MADISZ-szal játsszik.

Védekezünk a pajzstetű ellen!

A gyümölcsfákat veszélyeztető kártételező pajzstetű nyári lárvái az újszülött ivadékok már javában mászkálnak a fákon...

Figyelem! Szenszáció! HAJDUSZOBOSZLÓN a Gambrianus szálló éttermeiben minden este a kiffnő Kazal László énekes lép fel, kíséri Simonits művész együttes

ZSÁKOK minden mennyiségben békebeli minőségekben Gyári raktárról hivatalosan megállapított árakon kaphatók VASS ZSÁKÜZLET PIAC UJCA 6. TELEFON: 106

Folyik a készülődés a debreceni nyomdászok 75 éves jubileumának megünneplésére

Szeptember 7-én és 8-án nagy ünnepünk lesz a debreceni nyomdászoknak: a debreceni nyomdászkerület fennállásának 75. éves évfordulóját ünneplik meg, az egész ország nyomdászegyesületeinek hivatalos részvételével.

Simon Istvánhoz, a debreceni Nyomdász Egyesület érdemes elnökéhez fordultunk: tájékoztasson röviden bennünket a szeptemberi nyomdászünnepségek műsoráról.

A debreceni nyomdászok ünnepe valóban országos szülője. Meghívjuk rá nemcsak a budapesti, hanem az összes vidéki szakcsoporthoz is. Lejön három-negyedszázados jubileumi ünnepségünkre a 40 tagú Gutenberg-színjátékos zenekar és színjátszó-gárda, de bizonyos, hogy nagy-szerű felkészültségű saját nyomdászzenekeseinkkel sem fogunk szégyent vallani a debreceni közönség előtt, mely máris nagy érdeklődéssel tekint a nyomdászok nagy ünnepe elé.

Szeptember 7-én délelőtt

a Déri-múzeum előtti szabadtéri hangversennyel kezdődik a két-napos ünnepség. Utána a nyomdászkiállítás nyitjuk meg s egy szakelőadás fog beszámolni az aktuális nyomdászproblémákról.

A városi háza közgyűlési termében megtartandó díszközgyűlés és zárlószentelés fogja bezárni az első nap délutáni műsorát, este pedig az Arany Bikában lesz díszhangverseny, reggelig tartó táncal.

8-án a vidéki szakértársak megtekintik a várost s egyúttal, természetesen megismerik a régi, becsületben és tisztességben megvívott halott nyomdászvezetőket s látják a debreceni grafikai munkások 60 tagú énekkara közreműködésével.

Bizonyos vagyok benne — fejezte be felvilágosítását Simon elvtárs —, hogy ünnepségünkkel nemcsak vendég nyomdászszakértársaink, hanem az egész város nyomdászbarát közönsége meg lesz elégedve.

286 új szaktanító készül Debrecenben nehézségek közt is lelkesen az általános iskola szolgálatára

Nyári álmát alussza a központi egyetem. A kollókviumok beajátottak, a Nyári Egyetemnek még csak az előkészületei folynak. Felkeltő tájban mégis várattalanul meglepednek a csendesen látszó három-emeles palota s láthatólag nem egyetemi hallgatók, hanem megjelent férfiak és nők rajta tódul ki a kapukon. A villamosmegállónál összeverődik a tömeg s egyetemistákat is megszégyenítő huszáros lentület rohamozza meg a villamost. A Magoss György-ter sarkán egyszerű kiürül a kocsis s a társaság szibongva, vidáman tódul a lánykollégiumban elhelyezett menza irányába.

NEGY HELYEN FOLYNAK A TANFOLYAMOK

Ezek az újra diákká változott felnőttek a szakosított továbbképző tanfolyam hallgatói. Az általános iskola fejlődése szükségessé tette, hogy minél több népiiskolai tanító szaktanítói átképzést kapjon. Az első szakosított tanfolyamok a vallás- és közoktatásügyi minisztérium rendezésében július 21-én indultak meg 4 helyen: Budapesten, Debrecenben, Szegeden és Keszthelyen. A négy tanfolyamra összesen 1000 tanítót vettek fel államköltségen, emellett azonban vannak, akik saját költségükön is beiratkoznak. Ezenkívül megnyílt Pesten egy 50 fányi csoportból álló modern nyelvű tanfolyam is, mely magyar-országi, magyar-angol és magyar-francia szakra képezi ki a szaktanítókat.

A központi egyetem folyosóján óra után találjuk meg Csapó igazgatót, aki a tanfolyam rendezésére megbízást kapott a kultuszminisztériumtól.

ELHELYEZÉSI ÉS ELLÁTÁSI NEHÉZSÉGEK

Érdeklődésünkre elmondja, hogy a hétéves tanfolyam augusztus végén fejeződik be. A tanfolyamra államköltségen 190 tanítót vettek fel a debreceni, 62-ét a miskolci tanterületből. Ezen kívül vannak 35-en, akik vagy debreceniek, vagy rokonsági laknak és saját költségükön végzik el a tanfolyamot. Összesen 286 hallgató van. A 281 államköltségen ingyen lakást és ellátást kap. A férfiak részint a Kollégium egyetemi internátusában, részint a Szent Anna-utcai Bocskai-kollégiumban laknak, a nőket a leánykollégiumban, a Siketnéma Intézetben és a Sveitiben helyezték el. Az élekezés a menza folyk, három csoportban. Természetesen sok nehézség van, a békébeli névot sem lakásban, sem ellátásban nem lehet biztosítani, de amit lehet, min-

HÁROM SZAKCSOPORT

A hallgatók átképzése három szakcsoportban: nyelv-irodalom-történelmi, föld- nép- és természetrajzi és vegytan-matematika-fizikai csoportban történik. A szakcsoport mellé minden szaktanító köteles egy mellék tárgyat: rajzot, testnevelést, éneket, mezőgazdasági gyakorlatokat, kertészeti gyakorlatokat vagy műhelygyakorlatokat felvenni. Azonkívül vannak közös előadások minden jelölő számára. Ezek: filozófia; lélektan és szociológia. A közös előadások megoldása a legnehezebb. Sem a díszterem, sem az auditorium maximum ninesen használható állapotban s a harmadik emeleten lévő XII. szobrában csak hihetetlenül összehúzóulva képesek a közös előadásokat végrehallgatni.

Néhány percre bemegyünk az előadásra, ahol éppen szociológiai óra van. Dr. Szabó Árpád egyetemi tanár az előadó. Nagy figyelemmel hallgatják azok a szerencsések, akik ülőhelyhez juthattak, buzgón jegyzetnek, az állva szorongók is igyekeznek jegyzetfelvételt készíteni, amennyire ez lehetséges.

NAPI 6 ÓRA ÉS A GYAKORLATOK

El lehet képzelni — folytatta felvilágosítását Csapó igazgató —, hogy ilyen körülmények között nagy megterhelést jelent a tanfolyam hallgatóinak ez a hat hét. Délelőtt 6 óra van minden nap a gyakorlati tárgyak délután kerülnek sorra részben a Burgundia-utcai ipari leánykollégium helyiségében, a mezőgazdasági és kertészeti gyakorlatokat pedig a Kishogyesi-úton.

A vizsgák időpontja felől még ninesen intézkedés, az átképző tanfolyam második részére azonban csak azok vehetők fel, akik az első részről a vizsgát letették. A hallgatók éppen a napokban fordultak felirathoz a kultuszminisztériumhoz, melyben staltumok kiadását kérik, tekintettel arra, hogy a különböző nehézségek miatt jegyzetkészítés úgyszólván lehetetlen. A tanfolyam vezetősége párfogólag terjesztette fel a kérelmet.

Közben véget ér az utolsó óra. A hallgatók kitódulnak a folyosóra s indulnak ebédelni. Kis csoportok alakulnak, ahol megvitatják az imént hallott előadás részeit. 286 ember, akik azért átképződtek, hogy az új szabványokhoz, hogy ártól fogva annál eredményesebben nevezhessék a jövő magyar nemzetét.

HIREK

Jól vigyázz!

— A bús néptelenek —

E pár igaz szó most zoknra ne essék: A szó, a vers, a tánc, a néma: ráér, az úri kaszáló ablakából népdal zenél s sok úrt lát a cselédrel. A tükörképe ma már népiesség?

Ma már száz torokból zeng a régi néma, Ha gyöznék — hídd el — még ma táncra úgy perdül a hölgy, az úr akár a pór, — de láthatatlanul miért nem csúszik a nép sok gondjaf?

a harcban társul, vidd a szent ügyet. Sebb lesz a Szép, de addig el ne vesszen, jól vigyázz, a nép!

Varga Imre

IDŐJÓSLÁS: Gyenge szél, délnyugati felhősödés, egy-két helyen futó záporos-, esetleg zivatar. A hőmérséklet délután 30 fok felett, éjjel 20 fok körül.

A Nemzeti Bizottság politikai küldöttsége 28-án ülést tart, melyre az érdekelte felek megjelensége szükséges.

A népjóléti miniszter dr. Papp Ágoston hajdúdorogi orvost a VII. fizetési osztályba, dr. Lencz Géza miképzési közegési orvost, dr. Gáll György debreceni városi orvost, dr. Fülöp György derecskei közegési orvost, dr. Havas Miklós hajdúdorogi városi orvost, dr. O. Szabó Demeter orvos megbízott hajdúdorogi városi orvost a VIII. fizetési osztályba nevezte ki.

APRÓHÍRDETESEKET DÉLUTÁN 6 ÓRÁIG VESZ FEL A KLINIKÁVAL (Bajcsy-Zsilinszky-utca 16).

Eljuttat egy gyermeket egy ismeretlen gépkocsis az Árpád-terem és a garázs után tovább száguldozik a gyermekkel. Hajnóczki Lajos 8 éves Apafi-utcai lakost fejérsérüléssel szállították be a klinikára.

Ékszer és ruhamentő lopták a betörők, akik alkölcsal behatoltak Békási Endre ny. iskolaigazgató Kossuth-utcai lakására. Kára több mint 3000 forint.

Dolgozók gimnáziuma felvételi vizsgára felvilágosítás és kérvénybeadás július 28-ig Fazekas Gimnáziumban. (x)

Zsebtolvajok a szibogón ellopák Görög Imréné hajdúszoboszlói lakos pénztárcáját, amelyben 1230 forint készpénz és fontos iratok voltak.

A máj megbetegedéseivel reggel éhgyomorú egy pohár Ferenc József keserűvizet. Kérdezzé meg orvosát. (x)

Aranyórárt és karkötőt lopott egy besurranó tolvaj Hanga Béla Bathány-utcai lakásáról.

Leültette és kirabolta az elmult éjszaka ismeretlen tettes Bereze István MÁV alkalmazottat, Tusnád-utcai lakost a Szabó Kálmán-utcan és ellopta pénztárcáját.

Szekere alá esett. Kónya Imre Miképzési lakos a nagyhid közepében a Miképzési-úton az árokba fordult és oly szerencsétlenül zuhant a szekér alá, hogy bordatörést és belső sérüléseket szenvedett. Súlyos állapotban szállították be a klinikára.

POLOSKAITÁS eláncgazzal vagy legmodernebb kontakt ajkással: Boczkó vegyész-mérnök, Rákóczi 25. (x)

A Debrecenben tárgyoló gyulai néphíróság szombatban fejezte be Magyarország Terena okányi volt keretfőnöke büntetésének tárgyalását, aki súlyos kegyetlenségeket követett el Püspökkladányban és Hajdúhadházon a munkaszolgálatosokkal, majd a fronton is hasonló magatartást tanúsított. A néphíróság nébhorús büntetésben mondta ki büntetésnek Magyarország Terena okányi volt főnöke büntetését a három évi kényszermunkára ítélté.

Uigazdák!

A belügyminisztérium engedte a 10 holdon auli földhözjutottak lakásviszonyainak összszerzésát.

Felhívja az UFOSz helyi szerve a 10 holdas és azon aluli új földhözjutottakat, hogy összszerzés végett azonnal jelentkezzenek — saját érdekükben — Burgundia-utca 1. szám, I. em. 2. szám alatt.

Faösszszerzés a HONSZ-ban. A HONSZ ezúton rtesii lagjait, hogy a népjóléti minisztérium által elrendelt faösszszerzésből kimaradt hadigondozókat pótlólag összszerzés az így elkészült kimagaszt utólagosan fogja felterjeszteni. Az utólagos összszerzést július 28-ától augusztus 9-ig eszközözi a HONSZ Kossuth-utca 43. szám alatti irodájában, mindennap délután 8-1-ig. Az összszerzésbe minden hadigondozót bevesz, aki az utcabizalmától házigazdájától, vagy a munkaadójától hozott írással igazolja, hogy hány szobás lakásban lakik, hányadmagával van, fával ellátva ninesen s tulajdonjándósságot sehonnan sem élvez. Ilyen igazolás nélkül senki se jelenkezzen. A fent jelzett újabb határidő végső időpontnak tekintendő és ez meghosszabbítva nem lesz.

TOLCSVAI (tokajhegyaljai) sajtótermésű ó és új, valamint édes boraim Harenként is kaphatók 7 forintól. Likay, Piac-utca 9. Emelet 7. (x)

A városi fürdő hidegvizű medencje használatának korlátozása. Ertesitem a város közönséget, hogy vasárnap délután fél 4 órától a nagyterdei fürdő hideg medencéjét és annak területét országos üszöverseny céljára az Üszó Szövetség részére átengedtem. Így délután fél 4 órától a hideg üszömedencét a közönség nem használhatja és annak területére is csak külön belépőjegy váltása mellett léphet be. Polgármester.

Külföldre kézimunka különlegeségeket Pethőből. Szent Anna-utca 10. Dísz-zászlók, lobogók készítése. Telefon 720. (x)

Református istentiszteletek. Nagytöplom 8 óra: Szenes L., 10 ó: Kufcsár D.; Kistöplom 9 ó: dr. Ferenczy K., 11 ó: Uray S., 6 ó: Musza F. Kossuth-utcai töplom 10 ó: Birinyi J., 4 ó: Baja Mihály; Mester-u. töplom 9 ó: Berényi J., 4 ó: dr. Varga Zs.; Ispótlály 10 ó: Zsíros J.; Árpádtéri töplom 9 ó: dr. Hegyaljai Kiss G., 3 ó: Kürthy K.; Homokkerti töplom 10 ó: Kovács József; 5 ó: Pál Antal; Szabadegyleti töplom 10 ó: Sipos K., 3 ó: Sipos K.; Csapókerti töplom 10 ó: dr. Danesházy S., 3 ó: Mikó M.; Kerektelepi töplom 10 ó: Király Z., 3 ó: Király Z.; Egyetemi töplom 11 ó: Barabás Mihály; Augusztus fél 10 ó: Török J.; Közkerház Török J.; Klinikán Török és Konez; Téglyskerti áll. isk. fél 9 ó; Zsíros J.; Szoboszlai-út Zsíros J.; Gyermekmenhely 10 ó: Sipos Imre; Wolaffka-t. olvasókör 3 ó: Pál Antal; Fogház délelőtt 10 ó: Kántor József; Tanyai istentiszteletek: Hatvanutcai-kert délután 6 ó: Berényi J.; Oncsartöpl 3 ó: Székely A.; Allohégy 9 ó. Pipóhegy 11 ó. Haláp 2 ó: Molnár Gy.; Ebes 10; Nagy Sándor; Hortobágy 10 ó: Szabó Endre; Pallag 9 ó: dr. Papp Géza; Kuppáhalma 11 ó: dr. Rápoly Árpád; Nagyhégyes 10 ó: Kiss András; Uca 3 ó: Kiss András; Ujlétai-út isk. 3 ó: Ludmány Gy.

KÖNYVELESI SZAKIRODA Vörösmarty-utca 24. szám. Telefon: 117.

A cionisták debreceni csoportjának rendezésében kedden este nyolc órai kezdettel nagy hangverseny lesz a Csokonai-színházban. A hangversenyen vendégszerepel Tilla Podolskaja, a bukaresti Judi-Színház operaénekesnője, aki húsz zsidó dalt fog énekelni.

Asztársparhejt eladó. Rákóczi-utca 38.

A vasútinál alkalmazott nők nyugdíjasok és özvegyek részére rendeznek nagygyűlést augusztus 1-én a Nagyalomás zenetermében. Itt szóba kerültek mindazok a nőköt érdeklik, az augusztus elseje utáni árak és bérek kérdése és a nyugdíjasok viszonyáról. Az előadó Vigh Ilona a Kossuthból.

Befőttes, ÜVEG BERGER
uhorkás ÉRKEZETT Piac-u. 58. Telefon: 368

Beküldendő: „Néplap” kiadóhivatalába, Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky-utca 16.

Kedvezményes előfizetési megrendelőlap

Név: _____

Pontos cím: _____

Kedvezményes előfizetésre megrendelem a NEPLAP-ot arról, hogy augusztus 1-ig ingyen kapom.

• havi 10 Ft előfizetési díjat belizetési lapon vagy a kézbesítőnél augusztusban fizetem.

Aláírás: _____

A nem kívánt törölendő! _____

terreito tánc. 4. Huszárok...
 5.30: Faluradió. A Ródmunkások és Kishirtőkorsok Országos Szövetségének negyedórásja.
 6.45: Reggeli torna.
 7.00: Hírek. Műsorismertetés.
 7.20: Az Attelepítési Kommandóbizottság közleményei.
 7.25: Reggeli zene. — Hanglémerek.
 7.30: Kozben: Naplár.
 8.00: Nyári kártyás és egy újságró jegyzetéből. Szinyai Jenő előadása.
 8.15: Egyveleg és román dalok. — Hanglémerek.
 9.00: A Poszsdzenekar játszik, vezényel Erdőgh János.
 10.00: Hírek.
 10.00: Déri hangversz. Hírek.
 12.45: Barba Klára zongorizik. Hidy Mária hegedül. Zongorán kísér: Halda István. — Barba Klára műsora: 1. Schubert—Liszt: Eji dal. 2. Haydn: D-dúr szonáta. 3. Liszt: Nyolcadik magyar rapszódia.
 13.00: A 100 éves Újpest humora. Vadai Albert előadása.
 13.20: Operaszínek. — Hanglémerek.
 14.00: Hírek.
 14.10: A német kérdés és a béke. Vasashegyi Miklós előadása.
 14.30: Butiroia Ede jazzegyüttese játszik.
 15.30: Zászlót avat a BSZKKT. — Hejsszini közvetítés a Sportcsarnokból. Beszélő: Molnár Aurel.
 15.55: Műsorismertetés.
 16.00: Tabányi Mihály Pincocchio jazzegyüttese játszik. — Hanglémerek.
 16.30: Gyermektánc.
 17.00: Hírek.
 17.10: A Vöröskereszt közleményei.
 17.30: A Munkás Kultúrsvettség műsora.
 18.00: A Magyarországi Munkásdala-egyletek Szövetsége képviselőiből a Mafkai Szervezet Munkások "Petőfi" Dalköze és a Mafkai M.A.V.

Augusztus 2. Szombati

BUDAPEST I.

14.00: Hírek.
 14.10: A német kérdés és a béke. Vasashegyi Miklós előadása.
 14.30: Butiroia Ede jazzegyüttese játszik.
 15.30: Zászlót avat a BSZKKT. — Hejsszini közvetítés a Sportcsarnokból. Beszélő: Molnár Aurel.
 15.55: Műsorismertetés.
 16.00: Tabányi Mihály Pincocchio jazzegyüttese játszik. — Hanglémerek.
 16.30: Gyermektánc.
 17.00: Hírek.
 17.10: A Vöröskereszt közleményei.
 17.30: A Munkás Kultúrsvettség műsora.
 18.00: A Magyarországi Munkásdala-egyletek Szövetsége képviselőiből a Mafkai Szervezet Munkások "Petőfi" Dalköze és a Mafkai M.A.V.

Augusztus 3. Vasárnap

BUDAPEST I.

7.00: Reggeli zene. — Hanglémerek.
 8.00: Hírek. Műsorismertetés.
 8.20: Népzenei operák kórusok. — Hanglémerek.
 8.30: Szalay Lajos orgona. Közvetítés a Vas utcai templomból.
 9.00: Görög baszobokus egyházi ének és szentbeszéd közvetítése a Rózsák tere. Levő görögkatolikus magyar plébánia templomból.
 9.30: Református vallásos főóra a studioból.

RÁDIÓMŰSOR

31. hétfő
július 28-31-ig
augusztus 3-15

Július 28. Hétfő

BUDAPEST I.

6.30: Faluradió.
 6.45: Reggeli torna.
 7.00: Hírek. Műsorismertetés.
 7.20: Az Attelepítési Kommandóbizottság közleményei. — Hanglémerek.
 7.30: Kozben: Naplár.
 8.00: Házi hírek. — Hanglémerek.
 8.15: Hét zenes kalendárium. — Kozben: Naplár.
 9.00: Oskódi Hóci Ferenc cigányzenekar muzsikál.
 10.00: Hírek.
 10.00: Déri hangversz. Hírek.
 12.15: Rádiószínhő.
 12.15: Műsorismertetés.
 12.25: Lovaszenvedélyek.
 12.30: Hanglémerek a vasárnap sportjéről.
 13.00: Hírek.
 13.00: A Vöröskereszt közleményei.
 13.20: Déri hangversz. Hírek.
 13.30: A Magyar Hadifogoly Híradó rádióközleményei.
 14.00: Hírek.
 14.10: A Vöröskereszt közleményei.
 14.30: Déri hangversz. Hírek.
 14.30: Déri hangversz. Hírek.
 15.30: Színház. — Hanglémerek.
 15.55: Műsorismertetés.
 16.00: Tabányi Mihály Pincocchio jazzegyüttese játszik. — Hanglémerek.
 16.30: Gyermektánc.
 17.00: Hírek.
 17.10: A Vöröskereszt közleményei.
 17.30: A Munkás Kultúrsvettség műsora.
 18.00: A Magyarországi Munkásdala-egyletek Szövetsége képviselőiből a Mafkai Szervezet Munkások "Petőfi" Dalköze és a Mafkai M.A.V.

Július 29. Kedd

BUDAPEST I.

6.30: Faluradió.
 6.45: Reggeli torna.
 7.00: Hírek. Műsorismertetés.
 7.20: Az Attelepítési Kommandóbizottság közleményei.
 7.25: Reggeli zene. — Hanglémerek.
 7.30: Kozben: Naplár.
 8.00: Utazás a Szovjetunióba. — A Krim térségét. Albert Pál előadása.
 8.15: Színház. — Hanglémerek.
 9.00: A Ródmunkások és Kishirtőkorsok Országos Szövetségének negyedórásja.
 9.00: Hírek.
 10.00: Hírek.
 10.00: Déri hangversz. Hírek.
 12.15: Rádiószínhő.
 12.15: Műsorismertetés.
 12.25: Lovaszenvedélyek.
 12.30: Hanglémerek a vasárnap sportjéről.
 13.00: Hírek.
 13.00: A Vöröskereszt közleményei.
 13.20: Déri hangversz. Hírek.
 13.30: A Magyar Hadifogoly Híradó rádióközleményei.
 14.00: Hírek.
 14.10: A Vöröskereszt közleményei.
 14.30: Déri hangversz. Hírek.
 14.30: Déri hangversz. Hírek.
 15.30: Színház. — Hanglémerek.
 15.55: Műsorismertetés.
 16.00: Tabányi Mihály Pincocchio jazzegyüttese játszik. — Hanglémerek.
 16.30: Gyermektánc.
 17.00: Hírek.
 17.10: A Vöröskereszt közleményei.
 17.30: A Munkás Kultúrsvettség műsora.
 18.00: A Magyarországi Munkásdala-egyletek Szövetsége képviselőiből a Mafkai Szervezet Munkások "Petőfi" Dalköze és a Mafkai M.A.V.